quàm in aliis Eccleſiis; ergo æquè prohibentur pulſare
campanas, ac cæteræ inferiores Eccleſiæ.
196 Nec obſtat ſi dicas pulſari debere ad convocandum Cle-
rum ad divina peragenda, quæ tempore Interdicti ceſſare
non debent; d. cap. Alma Mater: Quia reſpondetur Pri-
mò, quod ſi hæc ratio militaret, etiam Collegiatis attribue-
retur hoc privilegium, cùm eis ſimile præceptum quotidie
celebrandi divina officia injungatur.
197 Secundò, quod ideò convocandi ſunt hoc tempore Cle-
rici; ſicut in triduo majoris hebdomadæ per lignum ſa-
crum; ut tradit Barb. d. voto 102. nu. 31. imò etiam tempo-
re Interdicti eodem modo vocandos eſſe Clericos docet
cum Suarez d. tom. 5. de Cenſuris, diſp. 34. ſec. 1. num. 16. idem
Barboſ. num. 33. Imò advertit Ugolinus, quem ſequitur
Sayrus de Cenſuris, lib. 5. cap. 9. num. 3. nec hoc licere, cum
ligna hæc loco campanarum ſubrogentur, & ſapiant natu-
ram principalis. Verùm nimis ſcrupuloſè loquuntur; cum
hæc ſigna convocati Cleri ſint, & non Populi, quæ quia
non erant ſufficientia pro convocando Populo, neceſſe fuit
ut campanæ invenirentur, ut ſuprà notavimus. Quare
ſtante privilegio cap. Alma Mater, mirum non eſt ſi per
campanam non convocentur Clerici; per lignum verò è
contra convocari poſſint.
198 Imò ſi ratio Ugolini & Sayri convinceret, utique etiam
convincebat in triduo majoris Hebdomadæ, in quo con-
veniunt Clerici ad ſonum ligni, non obſtante quod loco
campanarum ſubrogatur: unde ſicut in iis diebus incon-
veniens non eſt, ita nec Interdicti tempore. Sed licet hæc
prohibitio certa ſit, etiam in Cathedralibus; tamen præ-
199 ſcribi poteſt quod in Cathedralibus adſit campana, quæ ap-
pellatur de Interdicto, ut Rota declaravit in Cæſaraug. Ca-
thedralitatis 18. Martii 1630. coram Coccino, verſ. 5. ſubmi-
niſtrant adminiculum, & dec. 353. p. 5. recent. de Rubeis, ibi,
Campana nuncupata de Interdicto quam habere non poteſt niſi
200 Eccleſia Cathedralis: quod forte Rota minus benè intelle-
xit in facto; quia non tangitur ex privilegio Cathedralium
Hiſpaniæ, ſed quia ceſſante fraude pulſari poteſt ad deno-
tandum Interdictum; prout Salmanticæ & Matriti obſer-
vatur; teſte Barb. d. voto 102. num. 34. & de hoc more pul-
ſandi Salmanticæ ego ſum teſtis, qui dum in illa Univer-
ſitate ſtuderem, campanam hanc eo modo pulſari audivi
Anno 1625. de quo videnda ſunt plura quæ notavimus in
d. tract. de univ. Cathed. Cæſaraug. d. cap. 12. nu. 74. & ſeqq.
juncto cap. 16. num. 122.
201 Silent etiam toto triduo majoris hebdomadæ, quia tunc
per mortem Chriſti ſiluerunt Apoſtoli, Prædicatores, &
omnes alii, qui per campanas intelliguntur & deſignan-
tur: ut pluribus tradit Barboſ. d. voto 102. num. 31. Ruper-
tus lib. 5. cap. 29. Gavan. in Rub. Miſſa. par. 4. tit. 8. num. 5.
Item quia eo ſilentio fuga Diſcipulorum deſignatur, teſte
Beyerlinch d. verbo Campana, in fine, & Barb. ubi proximè.
Item ut excelſa noſtra, & turrium noſtrarum taceant in hu-
militate Chriſti, ex Alcuin. & ut ſilentium indicant popu-
202 lo: idem Alcuin. & Gavan. ubi proximè. Ultimò quia tra-
dito Domino à Juda ingratiſſimo diſcipulo, omnes dereli-
203 querunt eum, Matth. cap. 26. idque per denudationem Al-
tarium in Feria 5. manifeſtatur: item per Candelarum ex-
tinctionem in Officio, ubi una tantum relinquitur accen-
ſa, per quam B. Virgo deſignatur, quæ numquam filium
dilectiſſimum dereliquit: de quo vide Paul. Fuſc. de viſit.
lib. 1. cap. 14. num. 9.
204 Hoc autem Campanile immunitate gaudet ſicut Eccle-
ſia, & ejus ambitus; ſive illi conjunctum ſit, ſive ab ea diſ-
junctum, dummodo non excedat quadraginta paſſus in
Cathedrali, & triginta in aliis; ut optimè contra Novari-
num defendit Antonin. Diana Reſ. Moral. par. 4. tract. 1.
205 reſ. 108. ubi declarationem Sacræ Songregationis 7. Decem.
1637. adducit, quæ ait: Immunitatem gaudet Arriga ſive
campana Eccleſiæ ab ea diſtans, ſed intra triginta paſſus,
quæ ſolummodo inſervit pro uſu Eccleſiæ. Diſtantia verò
206 cujuſvis paſſus quæ debeat eſſe? dicas breviter quod nomi-
ne paſſus intelligitur menſura quinque pedum, pes verò
207 complectitur menſuram quindecim digitorum; ut obſer-
vat Farinac. in Append. cap. 16. num. 286. Bonac. tom. 3. diſp.
2. quæſt. 3. punct. 16. §. 4. num. 7. Tuſc. lit. I, concl. 59. num. 2.
Diana par. 3. tract. 1. reſol. 71. Sed de hoc vide quæ dixi-
mus cap. 12. de Templo Eccleſ. Cathed. ædific. in fine.
Nec ſine ratione immunitate campana, & Campanile 208
immunitate gaudet, cum ultra quod pars Eccleſiæ eſt, ejus
uſus abſque Epiſcopi licentia non permittitur ea ratione in
Oratoriis privatis, nec ibidem teneri poſſunt campanæ ut
publicè pulſentur, Tondut. de Sanleg. in quæſt. reſol. benef.
cap. 26. num. 14. par. 1.
An autem hoc intelligatur de Campanili ſito intra mœ- 209
nia urbis tantum, an verò de omni alio, etiam ſi in ſubur-
bio fuerit ædificatum; Dic in omni procedere: ut benè
contra Covarruv. & Villalobos in Summa tom. 2. tract. 39.
diffic. 5. num. 3. tenent Decian. Ambroſ. & Bonav. quos ſe-
quitur Diana d. reſ. 71. quam tamen doctrinam limitarem
in Eccleſiis quæ ſunt in Caſtellis, quæ propter illorum an-
guſtiam iis paſſibus non gaudent: ut probatur in cap. Quiſ-
quis, 17. qu. 4. Sed de hoc latius alibi.
Plura hucuſque de Campanis diſſeruimus, nunquam 210
verò cujus expenſis faciendæ ſunt tractavimus, vel repa-
randæ, cum demolitæ fuerint: in quo breviter dic ſervan-
dum eſſe ordinem qui ſervari debet in reparatione Eccleſiæ
Cathedrali; de quo vide integrum caput 13. de reparatione
Eccleſiarum Cathedralium, ubi latè materiam pertractavi-
mus: & ita Eccleſiam teneri, id eſt Fabricam, ut ibi no-
tavimus: qua deficiente, Epiſcopus pro quarta parte:
quod ſi non ſufficiat, vel fructus Epiſcopatus tenues ſint,
Capitulum; & hoc non valente, deducta Congrua pro
ſui ſuſtentatione, cæteri Clerici; demum populus: de
quo vide in terminis campanarum Petrum Franciſcum
Tondutium de Sanleger. in quæſtion. & reſol. benef. par. 1.
cap. 38.
Difficultas verò conſiſtit an forenſes teneantur contri- 211
buere pro Campanis, ſicut incolæ? In quo ſub diſtinctio-
ne reſpondendum crederem, in campanis, quæ fabrican-
tur pro convocatione hominum ex villis venientium, quas
nos appellamus de la queda, abſque dubio teneri: in cæ-
teris verò res difficultatem patitur: cùm earum inſtitutio
fuerit ad convocandos parochianos pro Officiis audiendis,
& hac ratione eos non teneri cenſuit Bertrand. conſ. 53. nu.
6. verſ. & idem videtur de Campanis: & veriorem dicens ſe-
quitur Sanleg. proximè citatus, n. 7. cujus contrarium cen-
ſuit Avendan. de exequen. mandat. reg. p. cap. 10. nu. 25. verſ.
& ob id ſequitur: quod ego intelligo in Parochialibus, non
verò in Cathedralibus, quarum campanæ bonum publi-
cùm ſpectant, & decorem totius Diœceſis: ut latius dict.
capite, de reparatione Eccleſiarum Cathedralium, pertra-
ctavimus.
Sed ſi aliquid contra campanas vel contra Campanile at- 212
tentatum fuerit, quomodo puniendum eſt? rectè dubi-
tatur: In quo dicas breviter quod campanarum contem-
ptus eſt mixti fori, ut poſt Riccium in praxi reſol. par. 1. re-
ſol. 423. verſ. Campanarum, & per text. in Clemen. unica de
Iudæ. tenet Bellet. in diſquiſ. Cler. par. 1. tit. de favore Cleri-
corum reali, §. 4. num. 14.
De cura verò campanarum dicas, eam ſpectare ad offi- 213
cium Cuſtodis: cap. 1. de offic. Cuſtod. ibi: in Canonicis horis
ſigna tintinnabulorum pulſanda, ipſo Archidiacono iubente ab 214
eo pulſentur: cujus pulſatio ad Clericos inferiores pertinet:
cap. Perlectis, 26. diſtin. de mandato Archidiaconi tam-
quam ſuperioris d. c. 1. Franc. Tondut. de Sanleg. in quæſt. 215
& reſol. benef. cap. 63. num. 1. & 5. ubi notat Laicis non per-
mitti eas pulſare niſi de licentia Cuſtodis.
Circa ædificationem Campanilis ſive Turris, & pulſa- 216
tionem campanarum, dubitari poteſt an liceat vicinis im-
pedire ædificari ſi ex ædificio offendantur tam in fabrica,
quàm in ſono; præcipuè ſi alia Eccleſia vel Monaſterium
offendatur? in quo omiſſis pluribus quæ notata reliquimus
cap. 12. de Templo Eccleſiæ Cathedralis ædificando, quæ hic
iterum repetere nullatenus opus eſt, dicas breviter non ſo-
lùm Cathedralis, verùm etiam cuivis inferiori Eccleſiæ li- 217
cere Turrim erigere, cùm unicuique liceat uſque in cœlum
elevare ædificium, dummodo damnum vicini non ſequa-
tur, præcipuè ſi illud alio pacto evitari poſſit: & hac ratione
licet

licet ex ædificio Turris Monaſteria Monialium v. gr. pa-
teant, Turris erectio impediri non poteſt; ſed tantum fe-
neſtras aperiri prohibet Rota recent. dec. 676. tom. 2. par. 1.
num. 10. in Ianuen. Domorum coram Manzanedo 15. Maii
1615. Rovito dec. 92. num. 6. & ſeqq. latè Maranta controv.
Iur. tom. 2. reſpon. 22. ex num. 1. uſque ad 13.
218 Nec ſonus obſtat & moleſtia campanarum, quæ cùm
continua non ſit, & ad laudem Dei conducat, in conſide-
ratione non habetur: ex Rota apud Seraphinum dec. 847.
& anteà docuerat Oldradus conſ. 228. num. 8. præcipuè pie-
tatis & cultus divini augmento ſtante, Menochius lib. 2. de
Arbit. caſu 237. num. 28. & 29. latiſſimè Maranta d. reſponſ.
219 22. ex n. 39. cum pluribus ſeqq. & hac ratione in ædificatio-
nem populi Chriſtiani narrare volui piiſſimi Philippi IV.
Hiſpaniarum Regis Catholici Domini noſtri exemplum,
qui cùm in bellis Cataloniæ ſedantis maxima cura detine-
retur, in hanc urbem Cæſarauguſtanam per plures annos
ab 1642. in Palatio Archiepiſcopali Cæſarauguſtano de-
moratus, maximo campanarum S. Metropolitanæ Eccleſiæ
ſonitu incommodabatur, & licet ægra valetudine aliquan-
do laboraret, numquam permiſit ſonitus impedimentum,
ſed tantum nunciatum fuit incommodum magnum, ut non
fraudata Eccleſia miniſterio, & ſine campanarum, ali-
quantulum abſtinerent; quam pietatem Salvator noſter
Dominus Jeſus Chriſtus, cui Metropolis illa dicata eſt,
admiſit; eidemque Philippo Cathalauniam totam reſtituit;
cui Deus Optimus Maximus neſtoreos concedat annos ad
Catholicæ fidei augmentum, & Regnorum ſuorum felici-
tatem ſub tanto Principe.
220 Sed licet tantæ ſint campanarum prærogativæ, tamen
earum contemptus eſt cauſa mixti fori, ex adductis à Belle-
to diſquiſ. Cler. par. 1. tit. de favore Clericorum reali, §. 5. n.
154. pag. mihi 279.

CAPUT XXV.

De Confraternitatibus Eccleſiarum Cathedralium.

SUMMARIUM.

Confraternitates unde originem ſumpſerint, 1. 7. 21.
Confraternitates, idem ac Sodalitates, ibid. & 2.
Sodales quare ſic dicti, 2.
Sodalitatum antiquitas, 3.
Sacrificia falſis diis Licurgus inſtituit, 4.
Sodalitatum differentiæ quæ, & quot, 5.
Sodales à quo appellati, 6.
Collegia Apoſtoli inſtituebant, 7.
Maximilianus Auguſtus facultatem conceſſit Chriſtianis ſi-
mul conveniendi, 8.
Fames univerſalis Anno Chriſti, 44. 9.
Quomodo ab ea egeni fuerunt liberati, 10.
Collectæ eleemoſynæ principium, 11.
Quomodo in Eccleſia eleemoſynæ colligebantur, 12.
Romanus Pontifex concionem pro eleemoſyna certo die facie-
bat, 13.
Idem in Antiochia fiebat die dominico, 14.
Idem Cæſarauguſtæ ſervatur, 15.
Pecuniæ, quæ colligebantur, ubi ſervabantur, 19.
Gazophilacium, Corbona, & Menſa, quid? 20.
Confraternitates vetitæ tempore Traiani in odium Chriſtiano-
rum, 21.
Comeſſationes Confraternitatum, 22.
Epulæ nocturnæ in Eccleſia prohibitæ, 23.
Convivia in funeribus quando permiſſa, vel prohibita, 24.
Convivia hæc prohibita apud Gentiles, 25.
Convivia prohibita in confraternitatibus, 26.
Quæſtores confraternitatum quare prohibiti in Gallia, 27.
Agapes quomodo tempore Apoſtolorum fiebant, 28.
Confraternitatis definitio, 29. & ſeqq. 33.
Confraternitas, idem quod Collegium Chriſtianorum, 30.
Confraternitas, idem ac Fraternitas, 31.
Societates ius fraternitatis habent, 32.
Fratrum, & Confratrum differentia, 33.
Pietatis opera numerantur, remiſſivè, 34.
Collegium, Corpus, & Confraternitas in quo differant, 35.
Confraternitates quando approbentur, 36.
Mala quæ ex confraternitate oriuntur quomodo tollenda, 37.
Agapes quando tollendæ, 38.
Agapes laudantur, 39.
Agapes dilectionis & charitatis convivia, 40.
Confraternitatum convivia à quo originem ducant, 41.
Quæſtores ſibi eleemoſynas ſumentes quomodo coercendi, 42.
Pernoctationum in Eccleſia damna, 43.
Quando, & à quibus ſublatæ pernoctationes in Eccleſia, 44.
& ſeqq.
Divina ultio adverſus peccantes in his pernoctationibus, 45.
Convivia quando prohibenda, vel approbanda, 46. 49.
Convivia in funeribus, 47. & 49.
Conviviis an intereſſe Clericis liceat, 48.
Mortuorum convivia an prohibenda, 49.
Fratria in bonum vel malum ſumi poteſt, 50.
Confraternitates quæ approbantur, 51.
Collegia illicita? 52.
Prohibita legibus Hiſpaniæ, & Franciæ, 53.
Abuſus confraternitatum, & Collegium quomodo reformādi, 54.
In erectione confraternitatis quid conſiderandum, 55.
Quomodo, & qua authoritate confraternitates poſſint erigi, 56.
In domibus Regularium qua authoritate erigantur, 57.
Ad eſſentiam confraternitatis quid requiratur, 58.
Confraternitatum diviſio in Laicas & Eccleſiaſticas, 59.
Eccleſiaſticæ in omnibus ſubiacent Epiſcopo, 60.
Sæculares an etiam Epiſcopo ſubiaceant, 61.
Relictum confraternitati, pium, & ad pias cauſas dicitur, 62.
Ideò cognoſcit Epiſcopus, 63.
Regulares etiam Dominicani, vel Societatis Ieſu non poſſunt
erigere confraternitates abſque Ordinarii licentia, 64.
Bona confraternitatum quando ſæcularia, vel Eccleſiaſtica
cenſenda, 65.
Relictum confraternitati, relictum dicitur ad opus pium, 66.
Sacer locus quis dicatur, 67.
Religioſus locus quis dicatur, 68.
Differentia inter locum ſacrum, & religioſum, ibid.
Pius locus quis dicatur, & quomodo erigatur, 69.
Confraternitates Laicorum quæ loca pia dicantur, 70. & ſeqq.
Laici non poſſunt facere loca pia, 71.
Ut pius locus dicatur, non inſpicitur locus, ſed cauſa, 72.
Locus pius & Collegium pium æquiparantur, ibid.
Aliud eſt locus, aliud verò opus quod inibi ſit, 73.
Loca authoritate Epiſcopi non erecta non comprehenduntur in
prohibitione alienationis rerum Eccleſiaſticarum, 74. 81.
quando è contra, 82.
Leges confraternitatis ab Epiſcopo ſunt approbandæ, & qua-
re, 75.
Epiſcopus, Speculator nominatur, 76.
Confraternitates authoritate Epiſcopi erectæ, Eccleſiaſticæ
ſunt, 77.
Bona confraternitatis emphyteutica vendi debent, ita cogen-
te & exigente Eccleſia domina directa, 78.
Dominium utile Laicorum à directo, Eccleſiaſticorum quomodo
ſeparandum, 79.
Maior numerus Confratrum an inſpiciendum ad hoc ut iudice-
tur Laica, vel Eccleſiaſtica confraternitas, 80.
Opera quæ ſunt in confraternitate ab Epiſcopo approbata, cen-
ſentur pia, 81.
Collegium erectum ad ſuſtentationem pauperum, locus eſt
pius, etiam ſi authoritate Epiſcopi non fuerit fundatum, 82.
Confratria licet erecta ſit authoritate Epiſcopi, reſpectu per-
ſonarum eſt Laicalis, 83.
Et ſortitur forum coram Iudice Laico ſive agatur civiliter,
ſive criminaliter, 84.
Et ſive agatur contra totam Confraternitatem, vel contra
ſingulos, 85.
Proceſſus factus ab Eccleſiaſtico Iudice in hoc caſu, eſt nul-
lus, 86.
Status devotionis compatitur cum ſtatu laicali, 87.
Niſi agatur pro delicto commiſſo in ſpiritualibus, 88. 90.
Cauſæ ſpirituales confraternitatum, veluti receptio Confra-
trum, ad Ordinarium ſpectant, 89. 112. 115.
Item controverſiæ de præcedentia, 90.
Item reſpectu Statutorum, 91.
Item ratione connexitatis cum cauſis ſpiritualibus, 92.
Reſpectu bonorum quo caſu confraternitates ſint Eccleſiaſticæ,
vel ſæculares, 93. & ſeqq.
Quando exercetur opus pium, ſunt Eccleſiaſticæ, 94.
Bona quando dicantur Eccleſiaſtica in Confraternitatibus, 95.

Diebus in quibus licet celebrare ſatisfaciunt præcepto audientes, ibid.
In Dominicis, & diebus feſtivis hora celebrandi deſignari debet ab Ordinario, 303.
Officium non poteſt ibi cantari, 304.
Officia vel Anniverſaria ante vel poſt divinorum celebrationem in Eccleſia ubi ſita eſt, decantari debent, 305. & ſeqq.
Thurificationem ſibi impendere non poſſunt, 306.
Confraternitas poteſt habere campanam non reluctante Epiſcopo, 307. & ſeqq.
Pro ea conſervanda datur manutentio, ibid.
Gaudet immunitate approbata ab Epiſcopo, 308.
In facultativis non datur præſcriptio, 309.
Fallit in augmento cultus divini, 310.
Campana quando ſit pulſanda, 311.
Confraternitati quibus in caſibus detur manutentio, 312. 329.
Eccleſiæ Cathedrali nullum jus competit circa utenſilia Sacriſtiæ confraternitatis, 313.
Confratribus etiam ſecularibus datur manutentio circa uſum tantum: 314. 329. 342.
Laicis an liceat adminiſtrare oblationes ſacras, 314.
Cœmeterium poteſt habere confraternitas, 315.
Confratres non poſſunt ſepeliri abſque aſſiſtentia Parochi, 316.
Omnia funeraria à Parochia ſunt celebranda, 317.
Parochus hoc caſu duplicatam debet habere portionem, 318.
Parochus confraternitatis quis dicatur, 319.
Confrater an ſit ſepeliendus in ſepulchro Cõfratriæ, 320. & ſeq.
Non electa ſepultura ubi ſepeliri debeat Cadaver, 321.
Confraternitas non poteſt facere ſtatutum circa ſepulturam in præjudicium Eccleſiæ Cathedralis vel Parochialis, 322.
Nec poſſunt invitari Confratres ad eligendam ſepulturam in ſuis Capellis, 323.
Omnia quæ ea ratione amittit Eccleſia, ei reſtituenda ſunt, 324.
Conceſſa ſepultura confraternitati, tantum Confratres, poſſunt ibi ſepeliri, & quanto tempore debent eſſe in confraternitate, 325.
In humatione non quæritur cadaver, ſed utilitas ex ſepultura, 326.
In funeribus Laici non ſunt thurificandi, 327.
In ſepulchro confraternitatis Eccleſiæ Cathedralis, non electa alibi ſepultura, omnes confratres ſepeliri poſſunt, 328.
Confratres poſſunt habere cuſtodiam ornamentorum, etiam ſi Laici fuerint, 329.
Poſſunt habere Syndicum ſive procuratorem, & arcam, 330.
Item imponere ſibi collectam annuam pro piis operibus, 331.
Eleemoſynas poſſunt quærere, 332.
Ex præſcripto tamen & licentia Ordinarii, 333.
Operarius confraternitatis etiam Laicus poteſt colligere oblationes, 334.
Et quid de oblationibus factis in honorem alicuius Imaginis miraculoſæ exiſtentis intra Oratorium, 335. & ſeqq. 341.
Laicis aliqua permittuntur favore Clericorum ut minus retrahantur à divinis, 337.
Confraternitas capax eſt hæreditatis, vel Legati, 338.
Relictum Confraternitati non poteſt dividi inter ipſos Confratres, 339.
Confraternitas quomodo ſit capax Decimarum, 340.
Confratres quomodo ſint capaces uſus bonorum, 341.
Confraternitas an poſſit compelli aſſociare proceſſiones, 342.
Proceſſionibus omnes tenentur aſſiſtere, niſi excipiantur, 343.
Confraternitates Laicorum non poſſunt compelli aſſiſtere proceſſionibus, ſecus de Confraternitatibus Clericorum, 344.
Ad proceſſionem feſtivitatis S. Coporis D. N. Ieſu Chriſti, compelli poſſunt omnes accedere, 345. & ſeqq.
Secus autem ſtante conſuetudine contraria, & quomodo probetur, 346.
Votum aſſociandi proceſſiones ſervandum, 347.
Epiſcopus his caſibus an poſſit cenſuris compellere Confratres ut aſſiſtant proceſſionibus, 348.
Poteſtate conceſſa, & modo non præſcripto, arbitrariè poteſt procedi, vel cenſuris, vel pœnis, 349.
Quomodo ire debent ad proceſſiones, 350.
Proceſſiones non debent fieri de nocte, 351.
Confraternitates quo ordine incedere debent in proceſſionibus, 352.
Vbi poſſunt facere proceſſiones, 353.
Vnam tenetur quælibet facere quolibet anno, 354.
Confraternitates poſſunt aſſociare cadavera in funeribus, 355. & ſeqq.
Dummodo invitentur, 356.
Hoc caſu nec Crucem imaginem poſſunt portare, 357.
Ante vel poſt feretrum incedere debent, ſecundum Conſuetudinem, in qua manutenendi ſunt, 358.
Duabus confraternitatibus concurrentibus quæ præferri debeat in aſſociatione Cadaveris, 359.
Proceſſio S. Sacramenti in die feriæ quintæ Cœnæ in officio non permittitur confraternitati, 361.
Nec ipſo die Cœnæ Domini S. Sacramenti adminiſtratio ipſi permittitur, & aliis diebus ibi enumeratis, 362.
Nocturnas proceſſiones nõ poſſunt facere confraternitates, 363.
Abſolvi an poſſint Confratres virtute privilegiorum, 364.
Quomodo unus poſſit eſſe duarum confraternitatum, 366.
Confraternitas eſt laudabilior, quæ in pluribus operibus exercetur, 367.
Confraternitas inter plures, quæ præcedere debeat? 368. & ſeqq.
Deciſio præcedentiæ inter Confraternitates ad Epiſcopum pertinet; etiam in Laicis, 369. 409. & quare, 372.
Appellatio non datur in his caſibus, 370. 396.
In his quæ extraiudicialiter fiunt, non datur appellatio, 371.
Super mero facto, in poſſeſſorio, Iudex Laicus cognoſcere poteſt, 373.
Quid conſiderare debet Epiſcopus in his præcedentiis, 374.
In materia præcedentiæ Regula certa dari poteſt, 375.
Qualitas perſonarum attenditur in præcedentia, ibid.
Item conſuetudo, 376.
Item quaſi poſſeſſio, 377.
Acquiritur ex unico actu, 378.
Prælatio non ſolum in profanis, ſed etiam in ſpiritualibus datur, 379.
Non apparente ſigno prælationis quæ confraternitas præcedere debet, 380. in arbitrio Epiſcopi relinquitur, 398.
Eo caſu ad coniecturas recurrendum, 381.
Antiquior fundata præcedit, 382.
Dignior præcedit minus dignam, 383.
Confraternitas habens ſtatutum puritatis ſanguinis præcedit alias, 384.
Nobilitatis habetur ratio etiam in ſpiritualibus, 385.
Doctores & Literati præcedere debent minus nobiles, 386.
Confraternitas Doctorum præcedere debet confraternitatem militum, 387.
Tyrones in poſteriori loco ponendi, 388.
Exercitii nobilioris ratione præcedere debet cõfraternitas, 389.
Ratione Eccleſiæ ubi ſita eſt confraternitas præcedit, 390.
Confraternitas Eccleſiæ Cathedralis omnes alias præcedere debet, 391.
Privilegium habens præcedit, 392.
Circa præcedentiam confraternitatum qui Doctores ſint videndi, ibid.
Confraternitas quæ prius ſaccum induit, præcedit, 393.
Præcedentiæ præſcribi poſſunt, 394.
Locus confraternitatum in proceſſionibus quis ſit, 397.
Confraternitas habens uſum ſacrorum, vel inſignia, abſque eis non præcedit, 398.
Confraternitas an armis poteſt defendere poſſeſſionem & manutentionem in præcedentia, 399.
Quod Romæ obſervatur circa præcedentiam confraternitatum ubique ſervandum eſt, 400.
Regulæ præcedentiæ in aliis materiis ſervandæ, 401.
Præcedentia in uno actu non infert ad alium, 402.
Poſſeſſio unius ſpeciei quando inferat ad alios actus, 403.
Præcedentiæ ex quibus infertur ſuperioritas, remiſſivè, 404.
Confraternitates aggregationis privilegium habentes quibus prærogativis gaudeant, 405.
Quomodo conſtare debet de aggregatione, 406.
Aggregari quomodo poſſint confraternitates, 407.
Confraternitas an poſſit facere pacta circa præcedentiam, 408.
A decreto viſitationis confraternitatis non datur appellatio ſuſpenſiva, 409.
Ad ſeculares Iudices an pateat recurſus in præcedentia confraternitatis, ibid. & 410.
Locus dignior quis ſit in proceſſionibus, 411.
Minor præcedit, dignior ſubſequitur, 412.
Vltimus locus dignior in procedẽdo: primus verò in ſedẽdo, 413.
Dextera an ſit nobilior ſiniſtra, 414.
Inter Eccleſiaſticos in incidendo ultimus locus dignior, inter ſeculares primus, 415.
Confraternitas quibus indulgentiis gaudeat, 416.
Quid in aggregatis, & præcipue in Minerva, ibid.
Confraternitates Roſarii extra Monaſteria S. Dominici non gaudent Indulgentiis, 417.

S. Ro-

S. Roſarii devotio & inſtitutio à S. Dominico, 418.
Indulgentia huius confraternitatis remiſſivè, 419. & ſeqq.
Aggregationes qua forma fieri debeant, 420.
Approbatio aggregationis quomodo exequenda, 422.
Gratis expedienda aggregatio, 423.
Quid ſolvi poſſit in Gratiis gratis conceſſis, 424.
Confraternitas ſub invocatione S. Sacramenti una ſolùm poteſt eſſe in uno loco, 425.
In aggregatione huius quibus privilegiis fruatur aggregata, 426.
Confraternitas quomodo diſſolvantur, 427. cum ſeqq.
Voluntate confratrum dummodo omnes conſentiant diſſolvi poteſt confraternitas, 428.
Item diſſolvitur ſi omnes moriantur, 429. 433. & ſeqq.
Vno remanente, in illo conſervatur, 430.
Ipſe poteſt Syndicum nominare, ibid.
Fallit in confraternitate conſiſtente in Eccleſia, non in ſimplici Collegio, 431.
Deo dicatum non poteſt amplius revocari in uſus profanos, 432.
Non entis nullæ ſunt qualitates, 433.
Homo mortuus non eſt homo, 434.
Bona Confraternitatis deſtructæ alteri pio loco ab Epiſcopo applicanda, 435. 438. & ſeqq. 442.
Propter delictum Confratrum deſtruuntur confraternitates, 436. & ſeqq.
Idem obſervabant Romani, 437.
Deſtructa confraternitate quid remaneat Confratribus ex illa, 438.
Bona confraternitatis in certos uſus expendenda, quomodo diſtribuenda, 438.
Eccleſia, cui confraternitas eſt adſcripta, ea deſtructa, ius habet ad bona confraternitatis, 440.
Etiam ſi confraternitas bona ceſſerit Communitati, 441.
Epiſcopus diſtribuit Reliquias Eccleſiæ quæ Miniſtris caret, 443.
Deſtructa confraternitate an pareant Indulgentiæ & gratiæ, 444. cum ſeqq. 452. & ſeqq.
Deſtructa abſque delicto, omnia durant, 445.
Confraternitate tranſlata, omnia durant, 436.
Etiam in annuis redditibus, 447. 452. & ſeqq.
Tranſlata confraternitate, an quod ei ſolvebatur, Eccleſiæ ubi ſita erat ſit ſolvendum, 448.
Fundationes factæ intuitu Eccleſiæ durant, ibid.
Etiam tranſlata confraternitate, 449.
Beneficia fundata de Iure patronatus, deſtructa confraternitate, remanent libera, 450.
Reſtituta confraternitate an reviviſcant Indulgentiæ, 451.
Geſtum dicitur cuius contemplatione geſtum eſt, 453.
Confraternitas poteſt expellere vicinum cuius artificio opera pietatis impediuntur, 454.
Epiſcopus & Clerici poſſunt eiicere ab Eccleſia confratres, 455.
Confratres non poſſunt ſe tueri manutentione exiſtendi in Eccleſia, ibid.
Ex exiſtentia in Capella non infertur ad Ius patronatus, 456.
In Eccleſia Cæſarauguſtana nihil poteſt recipi, quod non dividatur inter omnes reſidentes, 458. 467.
Arbitrium quando intret in clauſula, parito Judicato, 459.
Arbitrium regulatur à Iure, 460.
Sententia iniuſta non eſt mandanda executioni, 461.
Diſpoſitio, ut nihil recipiatur in Eccleſia quod communiter non dividatur, intelligitur de relictis Eccleſiæ, non de relictis confraternitati, 562. & ſeqq. 467.
Confraternitas eſt quid ſeparatum ab Ecccleſia, 463.
Confratres beneficiati non repræſentant perſonam beneficii, ſed confraternitates, 464.
Vſus quando duas perſonas repræſentare poteſt, iura utriuſque retinet, ac ſi duæ eſſent perſonæ, 465.
Rector, qui ſimul eſt Capellanus, utriuſque beneficii iura accipit, & quare, 466.
Perſona quando contempletur, quando verò titulus beneficii, vel Confraternitatis, in perceptione emolumentorum, 467.
Legatum relictum Eccleſiæ ipſius intuitu, diſtribuendum eſt intereſſentibus, eſtque de menſa Eccleſiæ, 468.
Societas univerſalis omnium bonorum in dubio non cenſetur inducta, 469
Quæ reſpicit acquiſitiones faciendas, non comprehendit acquirenda alio nomine, 470.
Verba generalia reſtringuntur ex ſequentibus, 471.
Societas contracta ſuper Lucris quando reſtringatur ad Lucra ex cauſa quæſtuationis, vel induſtriæ, 472.
Quid quando ſocietas eſt cauſa remota lucri, 473.
Contracta ſuper bonis communibus univerſis, non porrigitur ad ea, quæ ex propria induſtria vel alia cauſa ſunt acquiſita, 474.
Nec communicantur in ſocietate, quæ alter ex ſociis extra cauſam ſocietatis acquiſivit, 475.
Voluntas elicitur ex non facto, eodem modo, ac ex facto, 476.
Statuta Confraternitatum Eccleſiæ Cathedralis an poſſit revocare Epiſcopus. 477.
Capitulum an habeat intentionem fundatam ſuper gubernio Confraternitatis, in qua exiſtunt Canonici, 478.

Licèt materia *huius capitis*, communem, & non parti-
cularem præſentis diſputationis originem reſpicere
videatur, tamen cum inter loca Cathedralium Eccleſiarum
confraternitates enumerentur, merito de eis agendum eſ-
ſe judicavi, cùm & particulare aliquid contineant ut *infrà*
patebit; nec ex eo quod loca Eccleſiarum Cathedralium,
quandam participent communionem cum locis aliarum
Eccleſiarum, de eis mentionem & tractatum facere omiſi-
mus. Unde more noſtro à quo originem habuerint, operæ
pretium duxi inquirere. Et quidem confraternitates hæ
Chriſtianæ, *Sodalitates* propriè dicuntur, quas ex eo ori- 1
ginem duxiſſe mihi perſuadeo; nam cùm ut diximus *cap.*
1. nu. 30. cum ſeqq. Epiſcopi in Lege Gratiæ in locum Flami-
num, ideſt Sacerdotum falſorum decorum poſiti ſint, ad
tollendam Sodalium memoriam, qui in Romana Republi-
ca erant Flaminibus ſubjecti, nullus enim Flamen erat ſine
Sodalium Collegio; unde *Sodales* dictos quod ſimul ſe-
deant, D. Auguſt. interpretatur apud Vvolfrangum La- 2
zium *in tract. de Republ. Rom. lib. 3. cap. 14. in princ.* de quo
eſt tex. *in l. 1. & toto tit. ff. de Colleg.* ubi Sodales appellantur
qui ejuſdem ſunt Collegii, & ſimul inhabitant: *l. Sodales*
4. ff. de Collegiis & Corporibus: ideò dicti quia una ſedent,
vel qui dapibus una veſcuntur, vel qui inter ſe ſuadent in-
vicem quod utile eſt, ut ex Feſto notat Gothofredus *ibi, lit.*
O, quæ Sodalitates Ciceronis tempore jam erant in uſu, 3
quandoquidem ipſe *de ſenectute*, ita ait: *Sodalitates autem*
me Quæſtore conſtitutæ ſunt. Tempore item Numæ Pompi-
lii cum Rectoribus ex Tito Livio *lib. 1. Decad. 1.* probat Bo-
bad. *in Polit. lib. 5. cap. 5. n. 21.* ubi notat Licurgum ſacrifi- 4
cia & libamina falſis diis inſtituiſſe, ut probat Plutarchus
in eius vita, addens: *Et ex ea inſtitutione, & voluntates*
uniri, & amicitias vinculo ſtrictiori nodari.

Atque ea ratione inde primi, ſecundi, tertii, & quar- 5
ti generis Sodales enumerat Vvolfangus *ſuprà*. Primos Au-
guſtales; Secundos Deorum Dialium, Martialium, &
Quirinalium obedientes; Tertios eos quos Julius Cæſar
Flamen ſibi paſſus eſt, poſteaque Flamini Sodales ſubeſſe
cœperunt, qui à Senatu divinos habere honores meruerunt,
& Sodales ex ejus familia creati ſunt, qui perpetuo tali
Divo ſacra facerent, idque hodie in Cœnobiis & fundatio-
nibus fieri videmus ex Vvolfango, hoc eſt in fundationibus
Patronatuum; Quartos autem Aurelianos eſſe in honorem
Adriani inſtitutos conſtat, Flaminem ex affinibus, Soda-
les verò ex amicis Aurelianos creavere; Quintos autem
Antonianorum; Sextos Elvianorum in honorem ſervi in-
ſtitutorum; Septimos Alexandrinorum à Senatu Romano
Severo Alexandro dicatos: de quibus omnibus præter
Vvolfangum latiſſimè, videndus Alex. ab Alex. *lib. 1. die-*
rum genial. cap. 26. ubi latiſſimè Tiraquel. *in annotat.* om-
ninò videndus *in princ. & ex lit. O*, qui officium harum So-
dalitatum ſigillatim enumerat. Omitto nunc à quo Soda-
les appellati fuerint hoc eſt à Titiis, id eſt Columbis agre-
ſtibus quas augurales eſſe, & Sacerdotes Apollinis eis de- 6
ſeruiſſe, quia in aguriis certis obſervare ſolebant, notat
Varro *de lingua Latina*, Lucanus *lib. 1.* & plura tradit Ti-
raq. *ſuprà*, & aliqua Vvolfangus.

Hinc etiam Chriſto Domino Eccleſiam plantante, & 7
Apoſtolis propagandi eam officio relicto, dum in Eccleſiis
frequenter convenirent juxta notata *ſupr. cap. 2. poſt princi-*
pium, ſtatim Sancti Apoſtoli Collegia inſtituerunt, quæ ad
Chriſtianam pertinebant pietatem; ut conſtat *Act. cap. 6.*

quam

Relictum pro opere pio, poteſt diſtribui Confraternitati, 96.
Diſpoſitio captatoria valet in favorem confraternitatum, & quando è contrà, 97.
Confraternitatibus competit reſtitutio in integrum, 98.
Solutum aliquid annuum confraternitati per multum tempus, an inducat obligationem pro tempore futuro, 99.
Solutum per multum tempus non inducit obligationem, niſi immemorialis poſſeſſio exiſtat, 100.
Aliud erit ſi ſolvitur Eccleſiæ, etiam in facultativis, 101.
Solutum favore piæ cauſæ non præſumitur facultativum, 102.
Annua præſtatio quando inducat obligationem, 103.
Annua præſtatio quando eſt manutenibilis, 104.
Annua præſtatio quando poſſit peti tanquam onus ordinarium, 105.
Onus ordinarium quid ſit, 106.
Hypotheca favore Religionis quando cenſeatur in onere ordinario, 107.
Legatum relictum pro maritandis virginibus vel alio opere pio, ſi in alios uſus convertatur, ad Ordinarium ſpectat cognitio, 108. 110.
Etiam ſi teſtator dicat quod Ordinarius non ſe intromittat, 109.
Nemo poteſt facere quod Leges non habeant locum in ſuo teſtamento, 110.
De Controverſiis confraternitatum quando cognoſcat Eccleſiaſticus, vel Laicus, 111. & ſeqq.
Privilegium quando detur loco, quando verò cauſæ, 113.
Oratorium confraternitatum, quando pius locus vel profanus dicatur; quando gaudeat privilegiis Eccleſiæ, vel non, 114.
Doctorum diverſæ opiniones circa facultatem cognoſcendi cauſas Confratenitatum, conciliantur, 115.
Confraternitates quando poſſit viſitare Epiſcopus, 116.
Confraternitatum differentiæ, ibid.
Confraternitates poteſt viſitare Epiſcopus, 117.
Et in eis habet intentionem fundatam à Iure, 118.
Etiam ſitas in Eccleſiis Regularium, & circa quæ, 119. 124.
Et à Regularibus poteſt exigere rationem executionis teſtamentorum, 120.
Rationum redditio continet etiam ſolutionem debiti reſultantis ex eis, 121.
Viſitator poteſt compellere ad ſolvendum debita, & quare, 122.
Epiſcopus viſitare poteſt Ius patronatus confraternitatum, 123.
Quid in exemptis, 124.
Et compellere ad redditionem computorum, 125.
Etiam in Eccleſiis exemptis, 126.
Etiam ſi Superior excerceat Iuriſdictionem, & ſit immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiectus, 127. 131.
Epiſcopus poteſt viſitare confraternitates Eccleſiarum Cathedralium, 128. 141. & ſeqq.
Non obſtante conſuetudine immemoriali, privilegio, aut ſtatuto, in contrarium, 129.
Et toties quoties vult, etiam bis vel ter in ann. 130.
Etiam ſi viſitatio pertineat ex ſtatuto ad alium inferiorem, quia cumulativè cum Epiſcopo videtur pertinere, 131.
Confraternitas ſub immediata Regum protectione non poteſt viſitare ab Epiſcopo, ſicut Hoſpitale: & quare, 132.
De licentia Regis procedit viſitatio, ibid.
Debet eſſe ſpecialis etiam in Epiſcopo, 133.
Nec poſſunt viſitari loca ipſi unita abſque licentia, 134.
Hoſpitalia, quæ ſunt ſub immediata Regum protectione, 135.
An procedat in locis, in quibus Rex eſt Dux tantum, vel Marchio, 136.
Hoſpitale Mediolanen. eſt ſub Regis Catholici protectione, 137.
Ex protectione Regis nulla iuriſdictio in protectis acquiritur, 138.
Quid operetur huiuſmodi protectio, 139. 142.
Protectio non tollit Iuriſdictionem Epiſcopi, ibid.
Immediata protectio quæ dicatur, 140.
Exceptio protectionis Regis cognoſcitur ab Ordinario, 141.
Reges ſunt protectores Cathedralium, 142. 144.
Protectio Regia non tollit iuriſdictionem Epiſcopi, viſitando confraternitates Cathedralium, niſi aliàs exceptuata ſint, 143.
Ius patronatus Regium in Cathedralibus eſt protectio, 144. & ſeqq.
Ius patronatus includit protectionem, non verò è contra, 145.
Patronus eſt protectio & defenſor, 146.
Protectionis definitio, 147.
Viſitationem tenetur facere Epiſcopus gratis, 148.
Viſitatio confraternitatum Cathedralis non poteſt fieri ſine adiunctis, 149.
Idem in cæteris locis Cathedralis, 150.
Protectio ad quid extendatur, 151.
Quomodo in eius uſu peccetur, 152.
Quomodo tribuenda, 153.
Regia protectio in confraternitatibus ex quibus cognoſcatur, 154.
Confraternitates in quibus Principes non recognoſcentes ſuperiorem ſunt protectores, an ſint ſicut Regiæ circa privilegia, 155.
Confraternitates non approbatæ ab Ordinario non poſſunt ab eo viſitari, 156.
Veluti confraternitates quæ ſunt à Laicis Poteſtatibus confirmatæ, 157.
Laici quibus caſibus poſſint confirmare Confraternitates, ibid.
Epiſcopus quibus caſibus poſſit viſitare loca, ſeu confraternitates à ſe non approbatas, 158.
Negligentia qualis debeat eſſe ut Epiſcopus poſſit ſe intromittere, 159.
A decreto viſitationis non datur appellatio, 160.
Confraternitates quæ gaudeant privilegiis, 161.
Epiſcopus in quibus caſibus non habeat Iuriſdictionem in Confraternitatibus, 162. & ſeqq.
Viſitatio quando prohibeatur Epiſcopo, 163. & ſeqq.
Viſitatore ſpeciali electo negligente, poteſt Epiſcopus viſitare, 164.
Viſitatio attributa in fundatione alteri quam Epiſcopo, cumulativè cum ipſo cenſetur attributa, 165.
Quid in Laicis? 166.
Votum Epiſcopi in cumulativa viſitatione quid operetur præcipuè ſi voto alterius fungatur, 167.
Executio condemnationis hoc caſu ad quem pertineat, 168.
Vivente fundatore non poteſt Confraternitas ab alio viſitari, 169.
Epiſcopus lites circa oblationes inquirere poteſt, 170.
Epiſcopus in omnibus Confraternitatibus poteſt inquirere de honeſtate vitæ: 171.
Confraternitates Iuriſdictionis Regiæ in quibus ſubiiciantur Epiſcopo, 172.
Laici Confratres non ſiunt de Iuriſdictione Eccleſiaſtica, 173.
Quare in bonis Epiſcopus habet Iuriſdictionem, & non in perſonis, 174.
Riccius reprobatur, 175.
Epiſcopus in confraternitatibus non approbatis nullam habet Iuriſdictionem, ibid.
Approbatio Confraternitatum ab Epiſcopo, facit illas Eccleſiaſticas, 176.
Ius patronatus Confraternitatis an ſit Eccleſiaſticum, vel laicale, 177. & ſeqq. *& quando mixtum*, 183.
Fundatum in approbatis eſt Eccleſiaſticum, & quando ſecus, 178.
Translatum in Eccleſia fit Eccleſiaſticum, 179.
Beneficia fundata in limine erectionis Confraternitatis, ſæcularia reputantur, ſecus poſtea fundata, 180.
Præſentatio facta à Clerico non mutat naturam patronatus Confraternitatis, 181.
Et quare, 182.
Ex Confraternitate non rectè arguitur ad qualilitatem Iuris patronatus, 183.
Laici nullum dominium in Eccleſia habere poſſunt, 184.
Nec quidquid diſponere in Eccleſia de temporalibus, ibid.
Bona quando Confraternitatis reputentur, 185.
Confraternitas quando de per ſe ſtet in Eccleſia, 186.
Præſentatio ad quem ſpectet vacatione occurrente, ibid.
In præſcriptione bonorum Confraternitatis idem tempus requiritur quod in Eccleſiaſticis, 187. 192.
Confraternitas utitur reſtitutione in integrum, 188. 192.
Etiam adverſus tres conformes, 189.
Etiam ſi authoritate Epiſcopi non fuerit fundata, 190.
Im alienatione bonorum Confraternitatis idem quod in alienatione rerum Eccleſiaſticarum requiritur, 191.
Bona Confraternitatis libera ſunt ab impoſitione ſiſſarum, 193.
Non

Non tenetur ſolvere decimam impoſitam ſuper beneficiis à Papa, 194.
Confraternitas non venit nomine beneficiorum, ibid.
Non tenetur ſolvere Trebellianicam ex legatis, 195.
Alienatio bonorum abſque ſolemnitate facta an valeat ſuperveniente auctoritate Superioris, 196. & ſeqq.
Contractus nullus à lege reprobatur numquam revalidatur, ſecus contractus qui à lege non eſt reprobatus, ibid.
Nec etiam parte volente, 197.
Quid ſi medio tempore ius acquiratur Tertio, 198.
Favore Eccleſiæ, alio invito, tenet contractus, 199. & ſeqq.
Epiſcopus quo caſu poteſt ratificare contractum nullum etiam in favorem ipſius celebratum, 200.
Confraternitas an poſſit ratificare alienationem nullam, 201.
Emptor quomodo ſe gerere debeat ut ſit ſecurus pro venditione à Confraternitate ſibi facta, 202.
Confraternitas reſcindendo venditionem quid ſolvere debeat, 203.
An pœnas Extrav. ambitioſæ, *incurrat*, 204.
An ignorantia excuſet, 205.
Vtenſilia unius Confraternitatis an alteri donari poſſint, 206.
Altare unum non debet exui ut aliud operiatur, 207.
Confraternitates poſſunt ſibi imponere contributiones, 208.
Legatum relictum in pios uſus expendendum, confraternitati poteſt aſſignari, 209.
Ex eo recipit Epiſcopus Canonicam portionem, 210.
Portio Canonica non debetur de candelis & intorticiis quæ portantur in funere Confratrum, 211.
Non debetur falcidia nec Trebellianica ex eiſdem, 212.
Relictum Confraternitati qnando debeatur Eccleſiæ, 213.
Oblationes quando ad Parochum; quando verò ad confraternitatem pertineant, 214.
Si non conſtet in quem uſum legatum fuerit confraternitati relictum, quomodo expendendum, 215.
Bona Confraternitatis pro quibus cenſeantur ſtipulata, 216.
Quarta debetur Parocho de relictis Confraternitati in funeribus, 217.
Manutentio quibus caſibus denegetur, 218.
Aſſiſtentia Iuris quando ſufficiat ad manutentionem tam in Iuriſdictionalibus quàm in nou iuriſdictionalibus, ibid.
Quarta funeralis ex quibus debeatur, 219.
Conſuetudo circa ſolutionem Quartæ funeralis ſervanda, 220.
Confraternitas quot perſonas habere debeat, 221.
Collegium ex quo numero perſonarum conſtet, 222.
Confraternitas Rectorem ſeu Caput habere debet, 223. 274. & ſeqq.
Lex eſt vita Reipublicæ, 224.
Confraternitas an poſſit facere leges ſeu ſtatuta, 225. & ſeqq. 228.
Quid ſi non fuerint approbata, 226.
Ordinarius compellere poteſt confratres ut oſtendant eorum ſtatuta, 227.
Pœnas poteſt imponere confraternitas per viam Statuti in pios uſus expendendas, 229.
Quantitas ſolvenda in ingreſſu Confratrum quomodo taxanda, 230.
Quomodo decernenda ut valeat, 231.
Confraternitas an per viam legis poſſit ſtatuere quod non niſi certæ perſonæ ſive certæ qualitatis admittantur, 232. 253.
Confratres, omnes poſſunt eſſe de Iure, 233.
Cuius ætatis & qualitatis eſſe debeant, ibid.
Religioſi an poſſint eſſe Confratres, 234.
Ingredientes abſque licentia non lucrantur Indulgentias, ibid.
Servi an poſſint eſſe Confratres, 235. & ſeqq.
Servi an poſſint ad ſacros Ordines promoveri, 236.
In concernentibus pietatem non eſt differentia inter ſervum & liberum, 237.
Servo non poteſt negari à Domino quod conducit ad ſalutem animæ, 238.
Quod mihi prodeſt & tibi nocet concedendum eſt, 239.
Miniſterio ſervili Dignitas Clericali infamatur, 240.
Matrimonium & cætera Sacramenta quare non negentur ſervis, Ordinis verò Sacramentum è contra, 241.
Libertas Monachi, & ſervi, in quo differant, 242.
Monachus in quibus ſubiiciatur Prælato, 243.
Servus ſubiicitur domino quoad obſequia corporalia, non verò quoad ſpiritualia, 244.
An ingredientes confraternitatem debeant perſonaliter accedere, ibid.
Confraternitas non habet Collegium reale, ſed perſonale, 245.
Nec poteſt fundari in Monaſterio Monialium, & quare, 247.
Monialibus converſatio & frequentia interdicitur, 248.
Senatum ubi congregabant Romani, 249.
Templum Virginum Veſtalium quare non conſecrabatur, 250.
Confratres per quos ſint amittendi, 251.
Maior pars ſuffragiorum ſufficit, 252.
Quo caſu poſſint Confratres contradicere admiſſioni poſtulantium, 254.
Iuſta cauſa non admittendi poſtulantes, 255.
Appellatio datur ab iniuſta denegatione admiſſionis in Confraternitate, 256.
Ad Iudicem Eccleſiaſticum ſpectat cognitio, 257.
Confratres expelli poſſunt, & qua de cauſa, 258.
Tertiariis S. Franciſci an competat ius recipiendi noviter ingredi volentes, an Fratribus S. Franciſci, 259.
Quæ Cæremoniæ obſervandæ poſt admiſſionem, 260.
Veſtes Confraternitatis quomodo benedicendæ an ſervadæ & veſtiendæ, 261. 365.
Arma ſub illis non deferenda, 262.
Proceſſiones nocturnæ quare non ſint faciendæ, 263.
Beneficiatus obligatur Eccleſiæ; ſecus Confrater, 265.
Religioſus obligatur monaſterio, 266.
Confraternitas non adhæret loco, nec locus Confraternitati, 267. 264.
Ius Eccleſiæ pro confraternitate ibi permanente, 268.
Eccleſia liberè poteſt dimittere confraternitatem, 269.
Confratres liberum habent ingreſſum & egreſſum, 270.
Egrediens nihil de bonis Confraternitatis portare poteſt, 271.
Etiam ab ipſo donatis confraternitati, 272.
Secus autem eſt de his quæ ad uſum proprium pertinent, 273.
Rector an requiratur ad eſſentiam confraternitatis, 274. & ſeqq.
Rectore deficiente dignior præcedit, 275.
Quomodo ſuperioritas & Ius remaneat in Collegio, ibid.
Rector quis dicatur; 276.
Rector confraternitatis vel Superior quid facere poſſit, vel non: 277. & ſeqq.
Quis poſſit eligi, 278.
Electio ad quem pertineat tam Superioris quàm Officialium, 279.
Approbatio ad quem ſpectet, 280. 284. & ſeqq.
Quid in Confraternitatibus ſub immediata Regum protectione, 281.
Electio Officialium ſine licentia Ordinarii prorogari non poteſt, 282. 285.
Induere habitum quomodo debeant Confratres, 283.
Epiſcopus non poteſt eligere Officiales, 284.
Epiſcopus ex cauſa poteſt non approbare electos à confraternitate, 285.
Rector, Superior, vel Officialis nihil ſalarii percipere poteſt, 286.
Rector quam poteſtatem habeat in Confratres, 287.
Poteſtas fraternalis ad quid ſe extendat, 288.
Rector Laicus quid poſſit in Eccleſiaſticos Confratres: 289.
Confraternitas quid poſſit circa Confratres, 290.
Quas leges poteſt facere confraternitas, 291.
Statutum prohibens ne alii quam Confratres opus aliquod pium exerceant, non valet: 292.
Confraternitas habet liberam adminiſtrationem bonorum, ſubiectam tamen Epiſcopo in redditione computorum, 293.
Confraternitas poteſt habere Capellam cum privilegio Eccleſiæ, & Campanile, & Capellanum, 294. & ſeqq.
Peccata commiſſa ibi, ſunt ſacrilegia, 295.
In Capella hac non aſſervatur Euchariſtia, 296.
Nec ibi ſuſcipi poteſt abſque Epiſcopi licentia, ibid.
Suppoſita licentia Sacerdos debet eſſe approbatus, 297.
Non licèt ibi Confeſſiones andire, nec Sacramenta ſumere, ſepelire abſque licentia Epiſcopi, vel Parochi, 298.
Etiam ſi in Oratorio ſepeliatur, à Curato, non à Capellano eſt ſepeliendus, ibid.
Nec poteſt exponi 40. horarum Oratio, 299. 360.
Nec officium majoris hebdomadæ ibi fieri & aliis diebus, 300. 362.
Nec benedictiones ullæ candellarum &c. 301. 304. 362.
Nec certis diebus ibi celebrari, & qui ſint, 302.
Die-

quam pietatem cùm Imperatores in Chriſtianam Religio-
8 nem ſævientes impedirent, Maximilianus Auguſtus Reli-
gionis cauſa ſimul conveniendi conceſſit facultatem, ut
poſt Petrum Crinit. *de honeſta diſciplina lib.* 7. *cap.* 5. ad-
vertit Antonius Ricciullus *lucubrat. Eccleſiaſt. lib.* 4. *cap.* 1.
num. 3. & cum plurimos egenos viderent, magna egeſtate
laborantes & communi fame quæ totum Orbem Anno
9 Chriſti 44. invaſit, ſecundo Claudii Imperatoris, (relicta
aliorum ſententia qui quartum eſſe credunt, de quo viden-
dus Baron. *Anno Chriſti* 44. *num.* 62. & de fame meminit
D. Lucas *Act.* 11. ibi: *In his autem diebus ſupervenerunt ab
Jeroſolymis Prophetæ Antiochiam: & ſurgens unus ex eis no-
mine Agabus, ſignificabat per ſpiritum famem magnam futu-
ram in univerſo orbe terrarum quæ facta eſt ſub Claudio*: &
10 plura videnda apud Baron. *ex d. n.* 62. *cum ſeqq.*) eos ſuble-
vare paternis viſceribus procurarunt Antiocheni primi
Chriſtiani, collectaſque pecunias apud Chriſtianos qui
erant in Judæa per Paulum & Barnabam miſerunt, quia
majori inopia laborabant Chriſtiani in Palæſtina degen-
tes, cæteris omnibus; quia poſt necem D. Stephani in eos
fuit maxima perſecutio commota, nam & loco pulſi ſunt,
& reſidua bona quæ eis remanſerant amiſerunt, de quibus
mentionem facit D. Paulus *ad Heb.* 10. dicens: *Rapinam
11 bonorum veſtrorum cum gaudio ſuſcepiſtis*. Quorum cauſa
idem Apoſtolus cum eſſet poſtea in Macedonia ab Eccleſiis
Collectam exegit *Actor.* 1. & de ſimili Collecta per manus
Pauli & Barnabæ extat ſimilis locus *Actor.* 11. qui uſus in
12 Eccleſia primus Collectarum fuit ad uſum pauperum fa-
ctus: ex quo alius inolevit in Eccleſia Romana, ut Ro-
13 manus Pontifex pro concione certam diem ad faciendas
Collectas indiceret; de quibus plura Baron. *nu.* 68. quam
14 poſtea laudabilem Conſuetudinem Conſtantinopoli colla-
pſam S. Joannes Chryſoſtomus reſtituendam curavit die
Dominica *ſerm. de Eleemoſyn. & de Collat.* qua de cauſa &
hanc collectam die Dominica obſervatam fuiſſe docet Ba-
15 ron. *num.* 69. Quod & hodie in hac Civitate Cæſarauguſta-
na obſervatur, in qua Parochi ſingulis diebus Dominicis
eleemoſynam per totum Parochiæ ſuæ circuitum petunt,
qua pauperes intra fines ejus ambitus conſiſtentes alunt
pro facultatibus: & maximè in toto orbe terrarum illuſtri
Hoſpitali Regio & Generali ejuſdem civitatis feria 6. Do-
16 minicæ quintæ Quadrageſimæ, quem diem Veneris Elee-
moſynæ appellant, in quo tota civitas in unum conve-
17 niens, omnibus Prædicatoribus & Miniſtris Hoſpitalis pe-
tentibus, eleemoſynæ colliguntur. Pecuniam verò quam
18 primi illi Chriſtiani pro hac pia ſuſtentatione capiebant, in
19 loco deſtinato ſervabant, quem aliqui *Gazophylacium*, alii
Corbonam, alii denique *Menſam* appellabant: de quorum
20 omnium uſu & intelligentia agit Baron. ex *num.* 69. Covar.
in c. fin. n. 2. *de teſtam.*
21 Hinc ergo credo originem habuiſſe pias hominum adu-
nationes, in quibus pia opera exercentes varias elargie-
bantur eleemoſynas, piis inſudabant operibus, quorum
uſus inimicis nominis Chriſtiani adeò exoſus erat, ut So-
22 dalitates tempore Trajani Imperatoris vetitæ fuerint; ut
advertit Thomas Bozzius *de ſignis Eccleſiæ ſigno* 87. *cap.* 6.
in quibus etiam diverſæ comeſſationes fiebant, qui uſus
uſque in hodiernum perſeverat: ut notarunt Budæus *in
Pandect. tit. de offic. Quæſtor.* Ricciulus *ſupra, n.* 3. *verſ. Ex
23 his patet*. Scimus enim olim Apoſtolorum tempore con-
ventus nocturnos fieri ſolitos, in quibus epulabantur fide-
les in communi: quod cùm Eccleſiæ Corinthiorum confu-
ſionem afferret, reprehenditur à D. Paulo 1. *ad Cor.* 11. ip-
ſaſque comeſſationes poſtea variis Conciliorum decretis
prohibitas eſſe in Eccleſiis conſtat ex *Laodicano cap.* 2. &
Carthag. 3. *cap.* 30. ut refertur *in cap. Non oportet in Baſili-
cis, cap. Nulli Epiſcopi*, 42. *diſtinct. cap. Comeſſationis* 44.
diſtinct. & aliquid iſtarum nocturnarum comeſſationum
tractatur *in cap.* 1. *de celebr. Miſſar.* & de eis videndus Ce-
nedo *in collect. ad ſextum Decretalium, Collect.* 11. *num.* 4.
Hieron. Roman. *de Repub. Chriſt. lib.* 5. *c.* 13. Baron. *in notis
ad Martyr. Rom. ſub die* 5. *Januar.* apud Barb. *in Collect. ad
tex. in d. cap.* 8. *nu.* 6. & de conviviis prohibitis & permiſſis
24 in funeribus, videndus Cenedo *in Collect.* 46. *ad Decret. n.*
5. ad tex. *in cap. Vbicumque ſepelimur*, 13. *q.* 2. & plura quæ
notavimus *cap.* 26. *de Cœmeteriis Eccleſ. Cathed. in princ. &* 25
ex n. 242. quarum comeſſationum cauſa Collegia hæc pro-
hibita fuiſſe in Urbe à Cajo Cæſare referunt Joſephus *lib.*
14. Plin. *lib.* 1. *Epiſt.* Dio *in Clav.* Ammianus *lib.* 21. Lam-
plidius *in Alexandr. Severo* Beyerlinch *in Theatro vitæ hu-* 26
manæ, verb. Religio, verſ. Comeſſationes, ubi inter Chriſtia-
nas Confraternitates idem prohibitum eſſe refert à Franci-
ſco I. Galliarum Rege *Anno* 1539. & de Quæſtoribus Con- 27
fratriarum idem expendiſſe vel in Conviviis vel in propriis
uſibus etiam tradit. Qua etiam de cauſa idem Rex eodem
anno Confraternitates Artificum & Societates extinxit.
Hæc autem Convivia *Agapes* appellabantur, & poſt ſacram
ſynaxim ſumptam, à divitibus pauperibus Chriſtianis fie-
bant, ut notant D. Chryſoſtom. & alii *ſupra D. Paulum*, 1. 28
Cor. 11.
Quod & confirmo ex eo; nam Confratria ſive Confra- 29
ternitas nihil aliud eſt quam congregatio plurimorum ho-
minum per viam ſodalitatis, aut fraternitatis, ad opera
pietatis exercenda; ut optimè definit Riccius *in praxi fori
Eccleſ.* ubi agit de praxi Collectarum & Gabellarum *reſol.*
127. *n.* 1. ſecundum modern. impreſſionem: Pellizzarius 30
in manu. Regul. tom. 2. *tract.* 8. *cap.* 5. *ſect.* 6. *n.* 1. quam diffi-
nitionem Ariſtoteles antea retulerat *in Politicis* dum dixit:
Fratrias eſſe hominum conventus propria ſibi ſacra & pe-
culiaria habentes; Ex quo fraternitates pro Collegiis Chri-
ſtianorum ſumi poſt multos obſervat Durant. *lib.* 1. *de ri-* 31
tib. Eccl. Eccl. cap. 26. *nu.* 9. & collectionem eſſe plurimo-
rum corporum inter ſe diſtantium, dixit Fuſcus *de viſ. lib.*
2. *cap.* 14. *num.* 9. & eadem ratione fraternitates à fraterni-
tate dicuntur, quia convenientes ibi charitate quaſi fra-
terna ſe fovent, Archidiaconus *c. Si quis deſpicit*, 41. *diſtin.*
Riccius *ſup. n.* 2. *in fin.* Et Ulpiano teſte Societates jus fra-
ternitatis quodammodo habent, *l. verum, ff. pro ſocio*: Re- 32
buf. *ad conſtit. Galliæ tom.* 2. *tract. de confrat. n.* 11. & ea ra-
tione fraternitatis, ſocietates ad unum cultum tendunt di-
vinum, quia unum fiunt Corpus in Chriſto, juxta tex. *in
c. Ad menſam*, 11. *q.* 3. latè Barboſ. *de univ. Jur. Eccleſ. lib.*
2. *cap.* 11. *num.* 66. ubi differentiam Fratrum & Confratrum 33
ponit: unde etiam ſic definiebat confraternitatem Ricciu-
lus *lucubrationum Eccleſiaſticarum lib.* 4. *cap.* 1. *n.* 4. ut ſit Col-
legium perſonale, voluntarium, Religionis cauſa congre-
gatum; ex tex. *in l.* 1. *§. Sed Religionis ff. de Collegiis illicitis*,
juncto Baldo *in l. ſi quis ad declinandam, §. fin. nu.* 19. *C. de
Epiſcopis & Clericis*. Ex quibus dubium non eſt, inter ope-
ra pietatis Confraternitatum enumerari tractatum ſalutis
animarum, celebrationem Miſſarum, Orationes tam pro
vivis quàm pro defunctis, eleemoſynas, aliquo tempore 34
exſolvendas, ex quibus pauperes reficiantur, aliave miſe-
ricordiæ opera, quæ notavit Rebuf. *ſupra in fine*.
Unde ea differentia verſatur inter Collegium, Corpus, & 35
confraternitatem, quæ reperitur inter genus, & ſpeciem: ita
ut *Corpora* dicantur omnes Societates, Univerſitates &c. *Col-
legium* verò non dicitur niſi de hominum univerſitate; *Con-
fraternitas* autem de congregatione perſonarum, Religio-
nis, ſeu devotionis cauſa convenientium: ita Pet. Greg.
Syntag. Jur. lib. 15. *cap.* 32. *num.* 4. Decian. *tract. Criminal.
lib.* 7. *cap.* 20. *num.* 1. Barboſ. *d. cap.* 11. *num.* 67. & plura con-
gerit Ricciulus *d. c.* 1. *ex n.* 4. *uſque in finem* explicans diffini-
tionem confraternitatum, quæ eandem attingunt Colle-
giorum differentiam ut *ibi* videre poteris.
Hinc etiam Confratriæ approbantur & eorum Collegia, 36
quando ad licita tendunt, & ad Dei ſervitium: *cap. ſi quis
clericorum*, 11. *q.* 1. *cap. ſane*, 16. *q.* 7. *cap. ſi quis deſpicit*, 42.
diſtin. atque ideò quæ propter bonum finem fiunt, repro-
bandæ non ſunt, ex eo quod malum exinde mali perpe-
trent, *c. De occidendis*, 23. *q.* 5. *l.* 1. *ff. de Collegiis illicitis*, Rebuf.
ſup. n. 2. & dixi *in vita S. Philippi Nerii, lib.* 1. *cap.* 17. *nu.* 3. 37
hoc tamen non tollit, quod licet non deſtruatur confrater-
nitas, opera ſive exercitia, ſi inde mala ſeu peccata eve-
niant, ab Ordinario vel Superiore limitari, mutari, vel
prohiberi non poſſint; exemplo Agapum, de quibus pau-
lo ante dicebamus: quibus fideliter diſpenſatis, non ſolùm
laudatur Miniſter, verùm excommunicatur parvipendens
quod

38 quod geritur, *Concilio Gangrenſi, cap.* 11. per hæc verba:
*Si quis deſpicit eos qui fideliter Agapes, ideſt convivia paupe-
ribus exhibent, & propter honorem Dei convocant fratres, &
noluerit communicare huiuſmodi vocationibus, parvipendens
quod geritur: anathema ſit*. Cujus decreti ratio in publica
& religioſa adminiſtratione, qua in principio colebantur,
fundatur. Qua ratione vehementer Agapes commenda-
bant Tertul. *in Apologet. cap.* 39. S. Cyprian. & S. Auguſt.
cum aliis relatis à Duran. *de ritib. Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 26. *num.*
39 7. atque ideò Agapes idem erant ac Dilectionis & Charita-
tis Convivia; ex pluribus longa manu congeſtis à Covar.
in cap. fin. n. 2. *de teſtamentis*: Duran. *d. nu.* 7. S. Hieron. &
Tertul. apud Barb. *in Collect. ad tex. in d. c. Non oportet, el
40 primero, num.* 2. *diſt.* 42. in quibus adumbratæ aliquo mo-
do videntur confraternitates. In quibus etiam credo ho-
die vigere ſimilem conſuetudinem, licèt non eo modo,
41 cùm in pluribus Confraternitatibus certis diebus convivia
fiant; & in hac Civitate Cæſarauguſtana uſque in hodier-
num diem obſervabatur: quando verò hoc opus in perni-
ciem declinare conſpicitur, ab Ordinario prohibetur, ut
ſtatim dicemus.
42 Unde ſi Miniſtri pauperum partem ſibi capientes, more
filiorum Heli, homines à ſacrificiis & Eleemoſynis retar-
dent, vel ex illicitis pluribus, ex nocturnis Comeſſationi-
bus admiſſis, crimina perpetrari contingat, vel abrogabit
Epiſcopus, vel partim temperabit; exemplo eorum quæ
ab initio naſcentis Eccleſiæ in ſimilibus partim abrogata,
partim verò permiſſa reperiuntur: de quibus latè Baron.
Anno 57. *ex n.* 137. *uſque ad* 144. de quibus etiam eſt tex. *in
d. c. non oportet* cum aliis ſuperiùs citatis, *cap. nullus* 44. *diſt.*
& de damnis, peccatis & periculis harum pernoctationum,
latè videndus Cenedo *Collect.* 11. *ad ſext. Decret. ex num.* 3.
43 *cum ſeq.* adverſuſque ea crimina invehit Tiraq. *in l.* 15. *Con-
nub. ex num.* 108. & hæc damna tempore SS. Ambroſii &
44 Auguſtini adhuc pullulabant, & qua ratione fuerunt per-
noctationes illæ perſuaſione S. Monicæ à S. Ambroſio tem-
peratæ, videndus Baron. *ad Martyr. ſub die* 5. *Januar.* Et de
divina ultione adverſus peccata in ſimilibus perpetrantes,
45 ided Baron. *in notis ad Martyrol. ſub die* 24. *Decemb. & d.
die* 5. *Januar.* ubi probat ſolum ablatas fuiſſe & damnatas
pernoctationes, & vigilias quæ in animarum perniciem
vertebantur, non verò ſanctas & caſtas; & ab hac diſtin-
46 ctione de Conviviis intuitu pietatis factis, dum aliquid tur-
pe ſeu inhoneſtum non reperitur, videndus Covar. *in cap.
fin. num.* 2. *de teſtam.* Joannes Garcia *de expenſis cap.* 8.
num. 12. & pluribus probat Cenedo ad *Decretum col-
lect.* 56.
Jam ergo patet quæ Convivia approbentur; illa videli-
cet quæ fiunt pietatis & Charitatis gratia: tunc autem ex
Charitate veraciter prodeunt, cùm in eis abſentium vita
non mordetur, nullus per irriſionem reprehenditur, nec
in eis manes ſecularium negotiorum fabulæ miſcentur,
ſed verba ſacræ lectionis audiuntur, & non pluſquam ne-
ceſſe ſit corpori tribuitur, ſed ſola ejus infirmitas reficitur,
ut ad uſum exercendæ virtutis habeatur promptum; ut de-
ciditur *in c. Convivia* 44. *diſt.* & de Conviviis mortuorum
adeſt tex. *in c. Nullus Presbyterorum, eadem diſt.* 44. *c. Nul-
lus de Conſec. diſt.* 5.
47 De modo autem Conviviorum extat inſignis S. Joannis
Chryſoſt. locus *ſerm.* 16. *in decollat. S. Joannis Baptiſtæ*. Et
an conviviis Clerici intereſſe poſſint, & an mortuorum
48 convivia prohibeantur? vide Bellet. *diſquiſ. Cleric. part.* 1.
tit. de diſcip. Cleric. §. 2. *num.* 24. & 28. & de Conviviis, &
quæ in eis prohibeantur, quævè permitantur? conſule
49 citatos à Barboſ. *in Collect. Jurium ſuperius allegatorum*, qui-
bus adde Beyerlinch *in Theat. vitæ hum. to.* 2. *verbo Convi-
vium*, ubi latiſſimè: eruditiſſimè etiam Solorz. *embl.* 36. *ex
n.* 20. *& per tot.* ubi ingluviem immoderatæ comeſtionis vi-
tuperat: & plura vide ad *Cap. de Hoſp. Eccleſ. Cathed. poſt
principium*.
50 Unde cum Fratriæ ſive confraternitatis in bonum, vel
in malum poſſit ſonare vocabulum, cum etiam ſumatur
pro conjuratione maligna, & ſodalitate conjuratorum, ut
in *Conc. Chalced. can.* 18. *cap. Conjurationum*, 11. *quæſt.* 1.
& obſevat Durant. *ſuprà, num.* 9. ad idem eſt *Conc. Nanni-
tenſe, cap.* 15. cujus verba poſuit Creſpe. *in Summ. Eccle-
ſiaſt. diſcip. verbo Confraternitas*, juncta Concilii Senonen-
ſis diſpoſitione *Can.* 30. *apud eundem*. Rectè confraternita- 51
tes quæ ad Cultum Dei & miſericordiæ opera exercenda
conſtituuntur, approbantur, cæteræ verò è contra: & hæ
ſub nomine Collegiorum illicitorum ſeu Sodalitatum ex- 52
primuntur *in l.* 1. *ff. de Collegiis illicitis, cap. Si quis Clerico-
rum*, 11. *q.* 1. *can. Sanè*, 16. *quæſt.* 1. Duran. *d. num.* 9. latè
Fuſc. *de viſit. lib.* 2. *cap.* 14. *num.* 2. & 3. latiſſimè cum plu-
ribus Barb. *d. cap.* 11. *ex num.* 68. *cum ſeqq.* & hac de cauſa
leges Catholicorum Hiſpanorum Principum eas confrater-
nitates improbant, ut probatur *l.* 3. *tit.* 14. *lib.* 8. *novæ reco-* 53
pilat. & ſimiliter Chriſtianiſſimorum Francorum legibus
eſſe prohibitas notarunt Rebuff. *loco ſupra cit.* Petrus Gre-
gor. *de Republ. lib.* 13. *cap.* 3. *in princ.* ubi modos quibus ab-
uſus poſſunt reformari enumerat, de quibus videndus latiſ- 54
ſimè Marta *de Juriſdict. par.* 2. *cap.* 23. *num.* 18. & 24. & alii
quos ſequitur Barboſ. *d. cap.* 11. *n.* 74.
Igitur in erectione confraternitatum duo debent conſi- 55
derari, & qualitas perſonarum, & cauſa motiva & finalis
erectionis: ita Bald. *conſ.* 162. *Decretum Domini*: *volum.* 2.
Fuſc. *ſupr. num.* 3. Quare vel erectæ ſunt auctoritate Roma-
ni Pontificis, ſeu Ordinarii, vel non; primo caſu abſque 56
uſu ſaccorum, ideſt ſine indumentis, & ſaccis, etiamſi
Religionis cauſa fiant, ſola voluntate eorum qui ſimul con-
veniunt poſſunt erigi; *l.* 1. *§. Religionis, l. fin.* ubi Bartol. *ff.
de Collegiis illicitis*: cum uſu verò ſaccorum, vel ſaccis,
ſeu alio ſpeciali indumento, ſola auctoritate Apoſtolica
ſeu Ordinaria erigi valent: *cap. Patentibus, de privil.* plures
apud Ricciulum *lucubrationum Eccleſiaſticarum, dict. lib.* 4.
cap. 2. *num.* 3. Quæ doctrina non ſolum procedit in confra- 57
ternitatibus erectis locis ſubjectis Epiſcopo, verùm in eis
quæ in Domibus Regularium ipſorum eriguntur, quæ li-
cèt virtute Decreti Clem. VIII. non poſſint abſque Ordina-
rii licentia erigi, tamen à Paulo V. revocatum fuiſſe illud
decretum contendit Lezana, cum moderamine: de quo
Ceſpedes *de exemp. Regul. cap.* 24. *quæſt.* 276. *num.* 23. & ta-
men cum uſu ſaccorum abſolutè prohibentur abſque hac
licentia, ex eodem Ceſpedes *Sac. Congreg.* citato Gav. *nu-
mer.* 8.
De Confraternitatibus ergo agentes, ne in æquivoco la- 58
boremus, operæpretium duxi omnium Conventiculorum,
ſeu Collegiorum damnatorum ſodalitates excludere: unde
ad eſſentiam confraternitatum, de quibus in præſenti, re-
quiritur locus, cui perſonæ ſunt annexæ, ordinatus, ad
pia opera quæ ibi exercentur, veluti Collocatio puellarum
in matrimonium per dotationem, Peregrinorum ſuſceptio,
Infirmorum ſublevatio, & alia ſimilis cum auctoritate Su-
perioris inſtituta, ut docet Fuſc. *ſup. n.* 5.
Inſuper in duplici poſſunt eſſe differentia: vel enim Lai- 59
cales ſunt, vel Eccleſiaſticę. Primę ſunt Congregationes piæ
abſq; Epiſcopi auctoritate congregatæ, ſi Superioris inter-
veniat auctoritas: ſecundę verò Eccleſiaſticæ judicantur:
quod ad plurimarũ conducit reſolutionem cauſarũ, in qui-
bus miſerè plures convertuntur & decipiuntur, ut multis
citatis notavit Barboſ. *de univ. Jur. Eccleſ. d. lib.* 2. *c.* 11. *ex* 60
nu. 78. Unde primæ loca Eccleſiaſtica & pia ſunt & con-
traria opinio non ſatis ſolido fundamento nititur, ex Ro-
ta *deciſ.* 142. *num.* 5. *poſt tract. Merli. de pignor.* & hac ra-
tione ſubjacent Epiſcopo ex decreto Triden. *ſeſſ.* 22. *de refor.
cap.* 8. & 9. de quo etiam adeſt expreſſa *Clementis VIII.* Con-
ſtitutio Romæ 24. Decembris 1604. publicata, de qua *infra*,
vel ita per Piaſecium *in praxi Epiſcopali, p.* 2. *cap.* 3. *num.* 3.
& remiſſivè Barboſ. *dict. cap.* 11. *num.* 76. & utroque caſu 61
ſubjacere Epiſcopo docent omnes per tex. *l.* 3. *verſ. in ſum-
ma, ff. de Collegiis illicitis*, Doctores *in l. Conventicula, C.
de Epiſcopis & Clericis, cap. Multis, in principio*, 26. *diſtin.*
Barboſ. *in Collect. ad d. cap.* 8. *n.* 23. *& ſeqq.* Fuſcus *num.* 3.
Riccius *in praxi confraternitatum, reſol.* 142. *num.* 4. & de
hoc latius inferius agemus. Ad idem videndus Rebuf. *ad
Conſt. Galliæ d. tom.* 2. *tit. de Confraternitatibus num.* 3. & in
laicalibus Epiſcopum nihil habere, nec juriſdictionem
exercere notavit idem Rebuffus *n.* 8. & ſub hac diſtinctio-
ne

ne tranſit Barb. *d. cap.* 11. *ex num.* 80. *& ſeqq.* latè Gratian.
diſcep. 481. *ex n.* 1. Bobad. *in Polit. lib.* 5. *cap.* 8. *num.* 6. Da-
niel de Nobilibus *diſp.* 49. *num.* 3. *&* 6. & docet *in additio-*
62 *nibus, num.* 24. latè Bobad. *in Polit. lib.* 2. *cap.* 18. *num.* 228.
& relictum Confraternitati, ad pias cauſas dici relictum
63 tenent plures apud Ricciulum *lucubration. Eccleſiaſt. lib.* 4.
c. 11. *num.* 19. & ratione hujus pietatis cognoſcere poſſe
Epiſcopum de omnibus ad eam ſpectantibus reſpectu re-
rum Eccleſiaſticarum, non verò ſecularium, de quibus *in-*
fra, docuit Bobad. *d. num.* 228.
64 Jamque patet ex dictis, nec Dominicanam familiam,
nec Patres Societatis Jeſu, nec alium quempiam poſſe eri-
gere novas Chriſti fidelium ſecularium confraternitates,
ſeu congregationes cum uſu ſaccorum abſque Ordinarii li-
centia, etiam intuitu Religionis ex decreto congregationis
apud Barboſ. *d. c.* 11. *ex n.* 75. *cum ſeqq.* Ceſped. *de exemp.*
Regular. cap. 24. *dubit.* 276.
65 Sub qua diſtinctione judicandum eſt de bonis confrater-
nitatum, quæ ubi non apparet ad quem finem ordinentur,
in opera pia debent expendi, ut poſt Abbatem *conſ.* 31. *lib.*
1. tenet Riccius *in Praxi Collectarum & Gabellarum*, *reſol.*
127. *num.* 4. *ſecundum moderniorem Impreſſionem*, Barb. *d. c.*
11. *num.* 66. nec dubitari poteſt quin relicta confraternita-
66 tibus auctoritate Epiſcopi erectis, relicta dicantur ad ope-
ra pia, & in piam cauſam, latè cum pluribus Riccius *in d.*
Praxi Confraternitatum, *n.* 4. *&* 5. Sperellus *deciſ.* 153. *ex*
n. 25. *cum ſeqq.* videndus Portoles *verbo Confratria*, *num.* 2.
Guttierez *Canonic. quæſtion. lib.* 1. *c.* 35. *ex n.* 2.
67 Sed ut tota materia capiatur, ſciendum eſt dari locum
ſacrum, locum Religioſum, & locum pium: Sacer locus
68 eſt, ubi ſacra fiunt: *cap.* 1. *de Conſec. diſt.* 1. *c.* 1. *& toto tit.*
de Conſec. Eccleſ. vel Altar. Religioſus locus eſt, qui Epi-
ſcopi auctoritate conſtruitur ad orandum, vel ad ſimilem
cauſam; ita ut primus inſtituatur ad ſacra facienda, ſecun-
dus verò ad orandum: Abbas *in c.* 1. *col.* 1. *verſ. ſed quali-*
ter, de cenſibus, Decius *conſ.* 148. *n.* 1. Pius verò locus, ordi-
naria auctoritate erigitur, quæ ſola ſufficit ad hunc effectū:
69 *cap. Ad hæc, de religioſ. domib.* Garcia cum pluribus *de benef.*
5. *p. cap.* 1. *num.* 605. Guttierrez *Canonic. quæſtion. cap.* 35.
num. 24. *lib.* 1. vel ſi in eo exercetur aliquod opus pium: ex
Maſtrillo *deciſ.* 110. *num.* 16. plures apud Ricciulum *d. lib.*
4. *c.* 11. *ex num.* 1. 2. *&* 3. *cum ſeqq.*
70 Ex quibus infertur, Confraternitates Laicorum conſi-
ſtentes in ſimplici collegio perſonarum, citra approbatio-
nem, non dici loca pia, ſed ſuſtinere vicem perſonæ: ex
pluribus adductis à Ricciulo *num.* 4. Portoles *ſupra, d. num.*
2. qui *num. ſeq.* prædictam Concluſionem extendit, etiam
ſi Oratorium habeant, & Miſſas celebrent: quia ſemper
dicitur Collegium perſonarum, ſicuti pari modo dicitur
caſu quo ab aliquo Sancto denominetur, etiamſi ha-
beat Capellam ſecretam, & etiam ſi per Statutum
71 Laicorum diſponatur quod locus ſit pius, cum hoc
ipſi facere non poſſint; ſicuti è converſo: text. *in*
cap. Ad hæc, de Relig. domib. ubi DD. Nec inter-
eſt quod Eccleſiaſtici inibi reperiantur, cum ſit Colle-
72 gium perſonarum. Quare ut dicatur locus pius, erectio
auctoritate Apoſtolica vel Ordinaria fieri debet, vel requi-
ritur ut ibi aliquod pium exercetur opus, veluti ſuſtenta-
tio pauperum, vel aliud ſimile; quia locus pius, & Col-
legium pium æquiparantur ex eo, quod non inſpicitur lo-
cus, ſed cauſa: ex Grat. *diſcep.* 481. Communem dicens
Rota apud Coccinum *deciſ.* 210. *& deciſ.* 373. *num.* 8. *p.* 2.
recen. plures apud Ricciulum *d. lib.* 4. *c.* 11. *nu.* 13. quem
omninò videas. Ad idem etiam videndus cum pluribus
Belletus *diſquiſ. Cler. p.* 1. *tit. de favor. Cleric. reali*, §. 5. *nu.*
86. Quare Confraternitates Laicorum, quæ in ſimplici
conſiſtunt Collegio perſonarum, citra auctoritatem Supe-
rioris Eccleſiaſtici, & operis pii exercitium non habent,
loca pia non ſunt: ut optime probat Ricciulus *proximè cita-*
tus, Cevallos *Commun. contra Communes*, *tom.* 4. *qu.* 897.
num. 1985. Cujus rationem licèt communiter non afferant
DD. illam tamen optimam adducit Belletus *proximè cita-*
tus, *d. num.* 86. *verſ. quamobrem*, dicens quod etſi inibi ope-
73 ra exerceantur pietatis, locus tamen non dicitur pius: nam
aliud eſt dicere de loco, aliud verò de operibus; ideoque
Jura loquentia de piis locis, non comprehendunt Hoſpi- 74
talia, Confraternitates, Collegia, & Congregationes abſ-
que Epiſcopi auctoritate fundatas, quarum bona abſque
ſolemnitatibus poſſunt alienari, ex adductis *à Belleto*. Qua-
re merito cavendum eſſe à Ponte *conſ.* 18. *num.* 1. qui con-
tra Communem ſcribit, notavit *Ricciulus*, & dixit DD. à
Ponte allegatos pro ſe, contrarium dicere.
Jamque patet ex dictis, non ſolum Confraternitates au- 75
ctoritate Epiſcopi eſſe erigendas, verum etiam leges & con-
ſtitutiones ſive ſtatuta earum ab ipſo examinari & appro-
bari debere: Guttierrez *Canon. quæſt. lib.* 1. *cap.* 35. *num.*
1. *in fine*, & ex aliis notat Barboſ. *d. cap.* 11. *num.* 74. *cum*
pluribus ſequent. Etenim cum Religionis cauſa poſſint turbæ
& ſeditiones oriri de facili, *d. l.* 1. §. *Sed Religionis*, *ff. de*
Collegiis illicitis, nec deceat quod in Sacris aliquid fiat
quod Epiſcopum lateat, cum ipſe Speculator eſſe debeat,
l. Nulli, §. *Si quid in vico, Cod. de Epiſcop. & Cleric. l. fin. de* 76
conſtitut. c. cum Epiſcopum, *de officio Ordin. lib.* 6. rectè ſta-
tutum eſt, ut leges has Epiſcopus approbare debeat, Ric-
ciul. *d. lib.* 4. *cap.* 2.
Qua ratione, Confraternitates auctoritate Epiſcopi ere- 77
ctæ & confirmatæ, Eccleſiaſticæ ſunt, & ad forum Eccle-
ſiæ ſpectant *cap. de Xenodochiis*, juncto *cap. Ad hæc*, *de Re-*
lig. domib. Barboſ. *d. cap.* 11. *nu.* 81. & pluribus probat Ro-
ta *in Rom. Saluiani, ſeu Attentat.* 19. *Iulij* 1648. *coram Ar-*
guelles, apud Merli. *de pignor. poſt tracta. dec.* 152. *num.* 5.
latè Sperellus *deciſ.* 153. *num.* 23. *& ſeqq.* ubi plures citat. 78
Et hac ratione, quando Emphyteutica bona tranſeunt in
Confraternitatem, poteſt Eccleſia domina directa cogere
confraternitatem ad vendendum illa infra annum, etiamſi
conſiſtat in ſimplici Collegio: Rota *deciſione* 603. *part.* 1.
recentior. Ricciulus *dict. lib.* 4. *cap.* 11. *num.* 21. & ea ipſa
etiam ratione, licèt agatur inter laicos de utili dominio per-
tinente ad Eccleſiam, tanquam de Eccleſiaſtico judican-
dum eſt, nec ſperandum utile laicorum, à directo Cleri-
corum: ex Duran. *dec.* 30. *num.* 2. *& deciſ.* 70. *in princ.* & 79
pluribus aliis, relicta contraria opinione, latè defendit Ro-
ta *poſt tractat. Merlin. d. dec.* 152. *num.* 4. *&* 5.
Nec obſtat diſtinctio Deciani *in tractat. Crimin. lib.* 4. 80
cap. 9. *ex num.* 41. & aliorum quos refert Azevedo *in l.* 10.
num. 25. *tit.* 1. *lib.* 4. *nouæ recopilationis*, dum dicunt inſpi-
ciendum eſſe majorem numerum Confratrum, ita ut ſi ma-
jor pars fuerit laicorum, confraternitas laicalis, ſi verò Ec-
cleſiaſticorum, Eccleſiaſtica reputetur: nam hæc diſtin-
ctio ex pluribus rejicitur.
Et primò quod procedit in Confraternitatibus & Colle-
giis propria auctoritate inſtitutis, non verò in his quibus
Epiſcopi acceſſit auctoritas, & confirmatio: cùm hæc qua-
litas inſpiciatur circa hoc, quæ prævalere debet; ex ſtatim
dicendis: ut poſt Azevedum *in d. l.* 10. *nu.* 27. notavit Bar-
boſ. *dict. cap.* 11. *num.* 81.
Secundo ſuppoſita Epiſcopi confirmatione, totum hoc 81
quod hic geritur, ſaltem pium opus eſſe debet, nec de hoc
dubitari poteſt; ex Ricciulo *lib.* 4. *cap.* 11. *num.* 11. Garcia
de benef. 5. *par. cap.* 1. *num.* 506. Gironda *de Gabellis*, *par.* 7.
num. 42. Barboſ. *in Paſtor. alleg.* 75. *num.* 21. at de omnibus
piis operibus cognoſcit Epiſcopus, & eorum cura à Tri-
dentino ipſi committitur; ex *d. ſeſſ.* 22. *cap.* 8. *&* 9. ergo fru-
ſtra inſpicitur illa major pars Clericorum, vel laicorum.
Quo poſito quotieſcumque Confraternitas conſiſtit in ſim-
plici Collegio perſonarum, citra approbationem Ordina-
rii, non eſt locus pius, quia ſuſtinet vicem perſonæ: *l. mor-*
tuo, in fin. ff. de fideiuſſor. l. 1. *ff. de Collegiis illicitis*, innume-
ri apud Ricciul. *lucubrat. Eccleſiaſt. d. lib.* 4. *cap.* 11. *num.* 4.
ubi extendit ſupradictam doctrinam, etiam ſi vivant ſub
quadam Regula, & locus denominetur à Sancto, & ha-
beant Capellam ſecretam, & etiam ſi per ſtatutum laico-
rum locus fiat pius, & etiamſi in illo loco plures adſint Sa-
cerdotes, imò major pars fuerit Sacerdotum.
Hoc tamen fallit, & declaratur quod non procedat, 82
quotieſcumque Collegium exercet opus pium, quia eſt ere-
ctum ad ſuſtentationem pauperum; quo caſu locus pius &
Collegium pium æquiparantur; cùm non inſpiciatur locus,
ſed

ſed cauſa: Guttierez *dict. cap.* 35. *num.* 4. Gratian. *d. diſcept.*
481. *nu.* 2. *cum ſeqq.* Ricciul. *dict. cap.* 11. *num.* 12. ubi dicit
communem, veriorem; & æquiorem; Coccin. *dec.* 210.
& dec. 373. *numer.* 8. *part.* 2. *recentior.* Sed de hoc vide quæ
ſuprà notavimus.
83 Verùm in hac materia, ut certa ab incertis ſeparemus
circa confraternitates laicorum; vel loquimur reſpectu
perſonarum, vel reſpectu bonorum: ſi reſpectu perſona-
rum, etiam ſi confraternitates ab Epiſcopo confirmatæ
fuerint, ſunt de poteſtate laicorum, cùm non mutetur qua-
litas per ſtatum illum devotionis: ut probant innumeri
apud Ricciul. *dict. lib.* 4. *cap.* 12. *num.* 1. qui optimè ſupra-
84 dicta extendit, ſive agatur civiliter, ſive criminaliter: per
tex. *in l. qui de crimine*, *Cod. de accuſationibus*: & ſive aga-
85 tur contra ſingulos, ſive contra totam Communitatem:
Aviles *in nouis recopilat. ad l.* 3. *tit.* 14. *lib.* 8. *numer.* 19. Gut-
86 tier. & Ricciul. *ſupr. num.* 2. qui *nu.* 3. docet ea ratione pro-
ceſſum factum à Judice Eccleſiaſtico contra Confratres,
nullum eſſe; Status enim devotionis compatibilis eſt cum
ſtatu laicali: Rebuff. *ad Conſt. Galliæ*, *d. tom.* 2. *tit. de Con-*
87 *fratriis*, *num.* 8. Graffis *de effectibus Clericatus*, *effectu* 1. *nu.*
121. Guttier. *Canon. quæſt. lib.* 1. *cap.* 35. *num.* 9. niſi cauſa
88 fuerit pro delicto admiſſo in rebus ſpiritualibus, quo caſu
ad Judicem pertinet Eccleſiaſticum, Gratian. *diſcept.* 517.
num. 15. Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 12. *num.* 6. ut ſtatim dicemus.
Unde meritò improbandus venit Riccius *in praxi Confra-*
ternitatum, *reſol.* 145. *ſecundum moderniorem Impreſſionem*,
contrarium defendens; ubi *num. final.* extendit ad caſum,
quo confraternitas auctoritate Romani Pontificis fuerit
erecta; quia hoc non poteſt facere ut perſona ſit locus, ſed
quod Collegium ſit licitum, cum totum illud quod concer-
nit ſpiritualitatem, ad Ordinarium pertineat, ut diximus.
89 Si verò Cauſa ſit ſpiritualis, veluti receptio, ſeu exclu-
ſio Confratrum, ad Eccleſiaſticum pertinet, ut diximus;
& probat Lotter. *de re benef. lib.* 2. *q.* 10. *num.* 52. Bobad. *in*
Polit. lib. 2. *cap.* 17. *num.* 141. Guttierez *num.* 44. ſicuti idem
procedit in controverſiis de præcedentia, & ſimilibus; ex
90 Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 13. cujus diſpoſitio extenditur ad con-
fratres, quia actus ſunt Eccleſiaſtici, ex relatis à Ricciulo
cap. 12. *num.* 5. & ex eadem ratione in ſupradictis caſibus
contra perſonas poteſt procedere, pro delicto admiſſo in
rebus ſpiritualibus: Gratian. *diſcept.* 517. *num.* 5. Lotter.
d. c. 10. *num.* 52. Ricciulus *num.* 6. idemque procedit reſpe-
91 ctu Statutorum: ex Trident. *ſeſſ.* 22. *c.* 8. tenet idem Lotte-
rius *num.* 5. *cum pluribus ſeqq.* ubi latè diſputat de juriſdictio-
ne Judicis Eccleſiaſtici ratione connexitatis, quando Ec-
92 cleſiaſtici & Laici delinquunt: quem latè videre poteris:
circa quæ videndus Pellizar. *in manual. d. tom.* 2. *tract.* 8.
c. 5. *ſect.* 6. *num.* 293. ubi *num.* 299. refert, Judicem debe-
re eſſe Eccleſiaſticum.
93 Reſpectu verò bonorum, quotieſcumque Confraterni-
tas conſiſtit in ſimplici collegio perſonarum Laicarum ſine
approbatione Ordinarii, juriſdictio eſt Laicalis, quia Cor-
pus illud ex Laicis confectum, remanet ejuſdem qualitatis,
mutantur perſonæ, ex quibus conficitur: *l.* 1. ubi Bart. *ff.*
de Collegiis illicitis, Ricciulus *num.* 18. qui *num. ſeq.* exten-
dit ſupradicta ut procedant, etiam ſi aliqui reperiantur Ec-
cleſiaſtici, ita ut majori parte exiſtente Laicorum ad Laicum
Judicem, majori verò parte exiſtente Clericorum, ad Ec-
cleſiaſticum pertineat; ſed de hoc vide Lott. proximè cita-
tum, *d. lib.* 2. *q.* 10. *ex num.* 45. *cum pluribus ſeqq.*
94 Atque ita exiſtente ultra Collegium, Eccleſia, ſeu Ho-
ſpitali, vel Oratorio publico, vel privato, auctoritate Or-
dinaria erecto, vel quotieſcumque exercetur opus pium,
etiam ſi adminiſtratio bonorum pertineat ad Laicum Re-
ctorem univerſitatis, reſpectu bonorum Judex Eccleſiaſti-
95 cus procedet, quia bona ſemper dicuntur Eccleſiaſtica:
cap. De Xenodochiis, *cap. Ad hæc*, *de Relig. domib.* Maſtril-
lus *deciſ.* 110. *num.* 15. *&* 16. Marius Antoninus *variarum*
reſolut. reſol. 66. *num.* 2. *& reſol.* 205. *num.* 1. *lib.* 1. Lotter. *d.*
c. 10. *num.* 52. latiſſimè Marius Muta *deciſ.* 58. *per totam*,
quem omninò vide. Et de hac ipſa materia extat poſt alias
optima *deciſio* Rotæ 142. *n.* 6. *poſt tractat. Merlini de pignor.*
quæ ait; quantum ad bona communia confraternitatis,
hoc non libere dubium: ad idem videndus cum pluribus
veriorem dicens Bobad. *in Polit. d. lib.* 2. *cap.* 18. *num.* 228.
Quod extenditur etiam ſi conveniatur à perſona privilegia-
ta, & etiam ſi teſtator juſſerit quod in ejus bonis non ſe
intromitteret Epiſcopus: Ricciulus *ſupra*, *num.* 22. qui opti-
mè notat *deciſionem* Capycii 95. contrarium ſentientis eſſe
contra communem & receptam Doctorum ſententiam. Ex 96
qua reſolutione pendet, quod relictum generaliter ut di-
ſtribuatur in opus pium, poteſt Confraternitati conferri:
ex pluribus quos ſequitur Riccius *in praxi Confraternita-*
tum, *d. reſol.* 142. *num.* 7. Tiraq. *de privil. piæ Cauſæ*, *in præ-* 97
fat. pag. 4. Ricciulus *d. c.* 11. *num.* 9. & eadem ratione diſpo-
ſitio captatoria in favorem confraternitatum, valet: per
tex. *in c. Cum tibi*, *de teſtamentis*; dummodo adſint verba
importantia boni viri arbitrium; non verò liberam volun-
tatem, & non extantibus liberis; quo caſu eorum favore
diſpoſitio hæc alteri facta, non valet; ſicuti Commiſſio
hæredis alteri facta, ſi non committeretur diſpoſitio bono-
rum; prout hæc latè docet Riccius *ſupra*, *Reſol.* 143. & ex 98
eadem ratione, confraternitatibus competit reſtitutio in in-
tegrum, etiam adverſus tres conformes: ut pluribus oſten-
dit ſæpè citatus Ricciulus *d. cap.* 11. *num.* 14.
Ex dictis infertur reſolutio illius quæſtionis, an videli- 99
cet ſolutum confraternitati per multum tempus, inducat
obligationem annuæ præſtationis, licèt non oſtendatur or-
tus obligationis? Et licèt regulariter non debeatur, ut per 100
tex. *in l. ſi certis annis*, *Cod. de pactis*, niſi immemorabilis
ſolutio probetur, quo caſu titulus ſive ortus obligationis
probandus non eſt; *l. cum de in rem verſo*, 6. *ff. de vſuris*, 101
tamen favore piæ Cauſæ, ex præteritis actibus per longum
tempus continuatis, etiam jure facultatis ſolutis, oritur
obligatio in futurum: nam ex eo quod ſolutum fuit in fa-
vorem piæ Cauſæ, in favorem ipſius & divini cultus, non
præſumitur facultativè ſolutum: Rota *dec.* 360. *num.* 7. *in* 102
fin. p. 1. *recent.* Beltram. *in addit. ad Ludouiſ. dec.* 162. *nu.* 16.
Franciſc. Tondutius de Sanlegerio *par.* 1. *quæſtion. & reſolut.*
beneficialium, *q.* 43. *num.* 13. annua enim præſtatio ex mera 103
liberalitate cœpta, inducit obligationem in futurum: Ro-
ta *in Pampilon. Tributi de lagarda*, 12. *Novemb.* 1591. co-
ram Peña *deciſ.* 183. *num.* 5. *ſecundum Lugd. Impreſ.* & hoc 104
caſu unicum actum ſufficere pro manutentione, declara-
vit Rota *d. dec.* 360. *num.* 7. & decennalem præſtationem
ad obtinendum ſufficere, etiam ſi Eccleſia contra confra-
ternitatem litigium intentare præſumat, docet Barboſ. *in*
Collect. ad tex. in cap. ad Apoſtolicam, *de ſimonia*, *num.* 8.
Verallus *dec.* 166. *num.* 2. *p.* 3. Sanlegerius *d. numer.* 13. *&*
cap. 19. *num.* 17. Cenſius *de Cenſibus quæſt.* 81. *num.* 15.
verſ. 2. *quia*: Covar. *lib.* 1. *variar. c.* 17. *num.* 3. Rota apud
Pennam *dict. deciſ.* 183. confirmata *in eadem* 19. *Novemb.*
1604. *deciſ.* 1115. *num.* 2. 3. *&* 10. ubi Additio *Fratris mei*
nunc Epiſcopi Barbaſtrenſis plures concordantes adducit:
Lara *de Anniverſ. lib.* 1. *cap.* 5. *num.* 47. Hieronymus de
Monte *de finibus regundis*, *cap.* 52. *num.* 8. *&* 9. Rodrig. *de*
Annuis redditibus lib. 1. *quæſt.* 15. *numer.* 50. Imò hoc caſu, 105
tanquam onus ordinarium poteſt peti, quidquid antea fue-
rit ſolvi conſuetum: oſtenſo enim titulo dubitari non po-
teſt: *l.* 1. *C. de vacatione publici muneris*: Bart. *in l. reſcripto*,
§. *fin. ff. de muneribus & honoribus*: Craveta *de antiquitate* 106
temporum, *p. vlt. num.* 9. *&* 10. attamen quotieſcumque
onus eſt invariabile, certum, & uniformiter ſolutum,
onus ordinarium dicitur: Baldus *in l. Placet*, *num.* 5. *Cod.* 107
de Sacroſanctis Eccleſiis: Card. Tuſc. *lit. O*, *concluſ.* 133.
num. 3. *&* 4. Imò ſi onus reſpiciat favorem Religionis, vel
piam cauſam, cenſetur inducta hypotheca: Valaſcus
de Iure Emphyteut. num. 20.
An verò translata Confraternitate, cenſeatur translata
annua præſtatio? Vide *infrà*: ubi de Translatione Con-
fraternitatum agemus.
Infertur etiam ex dictis legatum, ſive bona relicta con- 108
fraternitati laicorum pro maritandis virginibus, ſive pro
alio pio opere exercendo, ſi male adminiſtrentur, vel in
uſum deſtinatum non convertantur, ſive confraternitas
fuerit ſecularium tantum, ſive laicorum & Clericorum
permixtim, ſemper Judex Eccleſiaſticus cognoſcet; etiam
ſi te-